

Jaarverslag 2016

cera

samen investeren
in welvaart
en welzijn

Korte historie van Cera

1998

4 juni Vorming van de KBC Bankverzekeringsgroep, waarbij de bankactiviteiten van CERA Bank CVBA werden ingebracht in KBC Bank NV. Als vergoeding voor de inbreng van de bancaire activiteiten verwierf Cera Holding CVBA een participatie van ca. 38,5% in Almanij NV.

2001

13 januari Splitsing van de A-aandelen van nominaal 24,79 euro in B- en D-aandelen van respectievelijk nominaal 6,20 euro en 18,59 euro.

maart Kapitaalemissie E-aandelen: 44.829 intekeningen, waarvan 28% nieuwe vennoten, voor een totaal bedrag van 56 miljoen euro.

4 april Beursintroductie van Almancora Comm.VA op Euronext Brussels.

2003

mei Kapitaalemissie E-aandelen: 68.000 intekeningen, waarvan 45 % nieuwe vennoten, voor een totaal bedrag van 85 miljoen euro.

2004

12 juni Goedkeuring van de naamswijziging van Cera Holding in Cera door de Algemene Vergadering.

2005

2 maart Fusie van Almanij NV en KBC Bankverzekeringsholding NV en ontstaan van KBC Groep NV.

mei Kapitaalemissie E-aandelen: 80.000 intekeningen, waarvan 67% nieuwe vennoten, voor een totaal bedrag van 100 miljoen euro.

2007

15 juni Naamswijziging van Almancora Comm.VA in KBC Ancora Comm.VA. Splitsing van het Almancora-aandeel met factor 1,4.

8 augustus Cera en KBC Ancora verhogen hun gezamenlijke participatie in KBC tot 30,06%.

2008

mei Kapitaalemissie E-aandelen: 65.534 intekeningen, waarvan 71% nieuwe vennoten, voor een totaal bedrag van 81,9 miljoen euro.

2011

22 december Goedkeuring door de Buitengewone Algemene Vergadering van een statutenwijziging die voorziet in een uitbreiding van de gevallen waarin de uittreding van vennoten tijdelijk kan worden geweigerd of opgeschort.

2012

11 december KBC Groep voerde een kapitaalsverhoging door die haar toeliet om versneld de resterende 3 miljard euro (te verhogen met een premie van 450 miljoen euro) kernkapitaalinstrumenten, uitgegeven aan de Belgische federale overheid, terug te betalen en tevens tot de best gekapitaliseerde en meest liquide Europese banken te behoren. Cera schreef in op 3,1 miljoen nieuwe aandelen voor een bedrag van 65,9 miljoen euro. Hierdoor zakte de participatie van Cera in KBC Groep slechts in beperkte mate.

2013

28 september Goedkeuring door de Buitengewone Algemene Vergadering van een statutenwijziging die er onder meer op gericht is om meer flexibiliteit te creëren voor toekomstige in- en uittredingen met E-aandelen.

19 november Nadat Cera in de periode midden augustus–begin september 4 miljoen KBC Groep-aandelen verkocht op de beurs, verkocht Cera 14,1 miljoen KBC Groep-aandelen via een plaatsing bij institutionele investeerders. Cera wendde de cashopbrengsten aan om een door KBC Bank verstrekte termijnlening in te kopen en de uitstaande kortetermijnschulden bij KBC Bank (nagenoeg volledig) terug te betalen.

2014

1 december Cera en KBC Ancora hebben, samen met MRBB en Andere Vaste Aandeelhouders, het onderlinge overleg met betrekking tot KBC Groep verlengd voor een nieuwe periode van 10 jaar. Hiermee zorgden de betrokken aandeelhouders voor een bestendiging van de aandeelhoudersstabiliteit en ondersteunden zij de verdere ontwikkeling van de KBC-groep. In dat kader zijn Cera, KBC Ancora, MRBB en de Andere Vaste Aandeelhouders met al hun aandelen toegetreden tot de aandeelhoudersovereenkomst en groeperen zij 40,4% van het totale aantal uitstaande KBC Groep-aandelen.

mei-december Kapitaalemissie E-aandelen: 21.301 intekeningen, waarvan 37% nieuwe vennoten, voor een bedrag van 26,6 miljoen euro.

2015

december KBC Groep betaalde, vijf jaar vroeger dan voorzien, alle resterende overheidsinstrumenten (inclusief premie) terug aan de Vlaamse Overheid. Daarmee is de groep alle financiële verplichtingen nagekomen die waren opgelegd tijdens en na de recente financiële crisis en is dat hoofdstuk definitief afgesloten.

mei-december Kapitaalemissie E-aandelen: 22.738 intekeningen, waarvan 30% nieuwe vennoten, voor een bedrag van 28,4 miljoen euro.

2016

januari-december Kapitaalemissie E-aandelen: 31.228 intekeningen, waarvan 25% nieuwe vennoten, voor een bedrag van 68,8 miljoen euro. Behoudens vevroegde afsluiting loopt deze emissie tot 30 mei 2017.

J A A R V E R S L A G 2 0 1 6

Inhoudstafel

BRIEF VAN DE VOORZITTER EN DE GEDELEGEERD BESTUURDERS VAN CERA BEHEERSMAATSCHAPPIJ	6
VERSLAG VAN DE STATUTAIR ZAAKVOERDER AAN DE ALGEMENE VERGADERING	12
Onze missie	12
Participatie en vennotenwerking	12
Regionale Adviesraden	12
Réunion des Bureaux des CCR	14
Nationale Adviesraad	14
Cera Next Generation	14
Ontwikkeling KBC-groep	16
Verankering KBC Groep en beheer financieel patrimonium	16
Stabiliteit en ontwikkeling KBC Groep	16
Participatie van Cera in KBC Groep	17
Participatie van Cera in KBC Ancora	17
Coöperatief dividend	17
Positieve impact in de samenleving via maatschappelijke dienstverlening	18
Domeinen en thema's	18
Lokale en regionale projectwerking	18
Nationale maatschappelijke dienstverlening	19
Projectwerking	19
Dienstverlening coöperatief ondernemen	19
Innovatiesteunpunt voor landbouw en platteland	20
Internationale maatschappelijke dienstverlening	20
BRS vzw	20
BRS Microfinance Coop	21
Dienstverlening coöperatief ondernemen	21
Cera en duurzame ontwikkeling	21
Duurzaamheidsrapportering	21
Coöperatief ondernemingsmodel	22
Vennotenvoordelen	23
Werkingstructuur	26
Raad van Bestuur Cera Beheersmaatschappij	26
Samenstelling	26
Werking	29
Comités Raad van Bestuur	30
Gedragsregels inzake belangenconflicten	31
Gedragsregels ter voorkoming van marktmisbruik	31
Vergoedingen van de bestuurders van Cera Beheersmaatschappij	31
Mandaten	33
Commissaris	33
Operationele werking	34
Comité van Dagelijks Bestuur	34
Managementcomité	34
Organogram	35
Bijzonder verslag van de statutair zaakvoerder over de wijze waarop de vennootschap toezicht houdt op de erkenningsvoorwaarden voor de NRC	36
Wettelijk kader	36
Bijzonder verslag Cera	36

NIET-GECONSOLIDEERDE JAARREKENING VAN CERA	44
Balans, resultatenrekening en toelichting	44
Niet-geconsolideerde balans na resultaatverwerking	44
Niet-geconsolideerde resultatenrekening na resultaatverwerking	46
Toelichting	47
Sociale balans	58
Staat van de tewerkgestelde personen	58
Commentaar bij de jaarrekening	60
Balans	60
Resultatenrekening	66
Resultaatverwerking	69
Bijkomende informatie	69
Juridische procedure	69
Verslag van de commissaris	70
Colofon	74

LIJST VAN GRAFIEKEN

Grafiek 1: Positie van de Cera-groep binnen de KBC-groep (publieke data 31.12.2016)	16
Grafiek 2: Aandeelhouderschap van Cera in KBC Ancora op 31.12.2016	17
Grafiek 3: Organogram Cera op 31.12.2016	35

LIJST VAN TABELLEN

Tabel 1: Aanwezigheden RAR	13
Tabel 2: Aanwezigheden Réunion des Bureaux des CCR	14
Tabel 3: Aanwezigheden NAR	15
Tabel 4: Dividendevoluitie	17
Tabel 5: Samenstelling en aanwezigheden Raad van Bestuur	28
Tabel 6: Vergoedingen bestuurders B en C	32

Een positieve impact realiseren in de samenleving, dat doet Cera niet alleen. In 2016 ondersteunde Cera maar liefst **445** regionale organisaties. Voor haar nationale projecten ging Cera een partnerschap aan met meer dan **100** nationale organisaties. Meer dan **200** lokale partnerorganisaties kregen een extra duwtje in de rug via nationale projectoproepen.

BRIEF VAN DE VOORZITTER EN VAN DE GEDELEGEERD BESTUURDERS

Geachte vennoot,

2016 was een succesvol jaar voor Cera. Allen samen hebben wij hard gewerkt en ervoor gezorgd dat onze coöperatie een dynamische onderneming blijft, die zich permanent aanpast aan veranderende omstandigheden in het belang van alle stakeholders en van haar vennoten in het bijzonder. Ook in 2016 hebben wij samen met onze vennoten onze missie 'Cera, samen investeren in welvaart en welzijn' invulling gegeven. Met onze nieuwe magazines CeraScoop en CeraSelect lieten wij u hierin delen. Dit alles geïnspireerd door de coöperatieve waarden van F.W. Raiffeisen: samenwerking, solidariteit en respect voor iedereen, al 125 jaar de basis voor ons ondernemerschap.

Cera, samen bouwen aan een sterke coöperatie

Op maandag 1 juni 2015 startte Cera een nieuwe emissie van Cera E-aandelen, zowel voor nieuwe als voor bestaande vennoten. Hiermee wilde Cera haar vennotenbasis versterken, verbreden en verjongen. Dat is belangrijk voor de dynamiek van Cera en voor de efficiënte werking van haar inspraakstructuren. De inschrijvingsperiode werd afgesloten op 25 mei 2016. Het werd een succesvolle emissie die zowel een versterking, een verbreding als een verjonging realiseerde van de vennotenbasis en Cera inspireerde om een nieuwe emissie te lanceren vanaf 6 juni 2016, die loopt tot 30 mei 2017.

Cera sluit het boekjaar af met een winst van 376,5 miljoen euro. Dit resultaat is voornamelijk het gevolg van de terugname van een significant deel van de waardeverminderingen, die in 2008 aangelegd werden omwille van de impact van de financiële crisis.

De Raad van Bestuur is nu van oordeel dat de positieve evoluties op het niveau van KBC Groep en de impact hiervan op KBC Ancora toelaten om een belangrijk deel van deze waardeverminderingen op KBC Groep en KBC Ancora-aandelen terug te nemen. Dit resulteert in een niet-recurrent financieel resultaat van 385,1 miljoen euro. Zonder deze terugnames zou Cera het boekjaar 2016 afgesloten hebben met een negatief resultaat van 8,7 miljoen euro.

In deze context stelt de Raad van Bestuur aan de Algemene Vergadering voor om voor het boekjaar 2016 een dividend van 2,5% toe te kennen.

KBC Groep boekte een geconsolideerd nettoresultaat in 2016 van 2,4 miljard euro

"Als we onze resultaten vergelijken met die van het jaar voordien, moeten we er rekening mee houden dat de resultaten 2015 begunstigd werden door de liquidatie van een groepsmaatschappij, wat ons toen netto 765 miljoen euro opleverde, en dat we aanzienlijke waardeverminderingen op uitstaande goodwill boekten in dat jaar. Laten we dat buiten beschouwing, dan steeg onze nettowinst tegenover 2015 met 9%, en dat toch wel in uitdagende marktomstandigheden. (...) Een uitstekend resultaat waar we trots op zijn, en waarvoor we onze klanten en onze medewerkers bijzonder dankbaar zijn", aldus Thomas Leysen, voorzitter van de Raad van Bestuur, en Johan Thijs, CEO, in hun commentaren in het jaarverslag van KBC Groep. Zij vervolgen: "Voor 2017 verwachten we een voortzetting van de gestage economische groei van 2016. We tekenden een akkoord voor een belangrijke overname in Bulgarije, die perfect past binnen onze strategie. Bovendien definieerden we begin 2017 Ierland als kernland. We stelden onze duurzaamheidsstrategie scherp en we zijn volop bezig met de digitale transformatie, om onze klanten nog beter te bedienen. Dit plaatst ons in een uitstekende positie om 2017 vol vertrouwen tegemoet te zien en samen te gaan voor een duurzame toekomst. Daarbij blijven we – in alles wat we doen – de klant centraal stellen".

Positieve impact in de samenleving via maatschappelijke dienstverlening

Lokale en regionale projectwerking en nationale maatschappelijke dienstverlening

Cera geeft vorm aan haar engagement 'Samen investeren in welvaart en welzijn' door zich op een coöperatieve manier in te zetten voor een betere wereld en beoogt een maximale impact met de ingezette financiële middelen. Cera realiseert haar opdracht in nauwe samenwerking met haar vennoten en hun vertegenwoordigers. Vennoten bouwen mee aan het engagement van Cera via de coöperatieve structuur. Via adviesraden denken ze mee over de werking en beslissen ze mee over nieuwe projecten en initiatieven. Als vennoot bouw je mee aan projecten op regionaal, nationaal en internationaal vlak. In 2016 besteedde Cera ruim 900.000 euro aan 445 **regionale projecten en projecten van de Réunion des Bureaux des CCR** in Wallonië. Er werd voor 1.471.000 euro besteed aan 80 **nationale** projecten en overige dienstverlening. Er werden 25 nieuwe meerjarige projecten goedgekeurd met een totale bijdrage door Cera van 2.086.000 euro. Cera werkt samen met meer dan 100 partners.

In haar nationale maatschappelijke projectwerking heeft Cera specifieke aandacht aan haar **dienstverlening coöperatief ondernemen**. Cera gelooft sterk in het coöperatieve ondernemingsmodel en wil een voortrekkersrol spelen in het breed bekend maken van coöperatief ondernemen. Via het **Innovatiesteunpunt voor landbouw en platteland** investeert Cera samen met Boerenbond, Landelijke Gilden en KBC in toekomstgericht ondernemen in land- en tuinbouw.

Internationale maatschappelijke dienstverlening

BRS vzw (de Belgische Raiffeisenstichting), waarin Cera en KBC structurele partners zijn, helpt via microfinanciering en microverzekeren om de levenskwaliteit van de armere bevolking in het Zuiden duurzaam te verbeteren. Daarnaast zet Cera bewust in op het versterken van coöperatief ondernemen in het Zuiden. In 2016 bood BRS 702 dagen vorming en adviesverlening aan. 11 internationale projecten in 9 landen in Afrika en Latijns-Amerika kregen samen 203.000 euro financiële steun.

BRS Microfinance Coop werd als coöperatie op 27.10.2016 boven de doopvont gehouden door BRS vzw, Cera en KBC, die niet alleen zorgden voor het startkapitaal maar ook hun kennis en ervaring ten dienste stellen van microfinanciering en microverzekeren. Mensen die geïnteresseerd zijn kunnen tot maximaal 10 coöperatieve aandelen van 500 euro kopen. BRS Microfinance Coop investeert het opgehaalde kapitaal in microfinancieringsinstellingen in Afrika, Latijns-Amerika en Azië, die op hun beurt microkredieten verstrekken.

Via haar **dienstverlening coöperatief ondernemen** start Cera vanaf 2017 met een specifieke dienstverlening voor koepels van coöperaties en ondersteuners van coöperaties in het Zuiden.

Cera en duurzame ontwikkeling

Vanuit haar coöperatieve identiteit zet Cera sterk in op zowel de sociale, economische als ecologische dimensie van duurzame ontwikkeling als op de aspecten van goed bestuur. Duurzame ontwikkeling vormt een rode draad doorheen alle maatschappelijke domeinen van Cera, maar is daarnaast ook een transversaal aandachtspunt voor de integrale werking van Cera. In 2016 bekeken we hoe we duurzame ontwikkeling nog meer in onze werking kunnen verankeren en werden de krijtlijnen voor de komende jaren vastgelegd. Speciale aandacht gaat hierbij naar duurzaamheidsrapportering en de rol en hefboom van het coöperatief ondernemingsmodel in duurzame ontwikkeling.

Vennotenvoordelen, de kracht van samenaankoop

De vennotenvoordelen zijn een van de opdrachten van Cera die ze realiseert samen met haar circa 400.000 vennoten. Bij de voordelen ligt de nadruk op het creëren van affiniteit bij de vennoten. De vennotenvoordelen zijn een uiting van de coöperatieve kracht. De partnerschappen die Cera sluit met leveranciers en de samenaankoop leiden tot substantiële kortingen op goederen en diensten, evenementen, promoties of originele acties. Ze geven een bijkomende dimensie aan het vennoot-zijn en maken dat concreet en tastbaar. Cera creëert voor haar vennoten zowel een economische als een sociale meerwaarde met duurzame effecten en houdt hierbij rekening met de wensen van haar vennoten. De goede reputatie die Cera opbouwde met haar vennotenvoordelen, is een troef om andere vennoten aan te trekken. Het concept van de vennotenvoordelen heeft over de jaren heen zijn deugdelijkheid bewezen en de responscijfers spreken voor zich. Cera meet deze respons aan de hand van de reacties en bestellingen van vennoten op gezinsbasis. In 2016 bedroeg deze ca. 16% voor de CeraSelect van maart en ca. 25% voor september. Deze cijfers liggen in de lijn met deze van de vorige jaren.

Participatie en vennotenwerking: dé kracht van coöperatief ondernemen

Via een getrapte structuur hebben de vennoten op diverse niveaus inspraak in de werking van Cera. De ca. **400.000 vennoten** van Cera worden vertegenwoordigd door zo'n **900 adviserende leden** in **45 Regionale Adviesraden/Conseils Consultatifs Régionaux/Regionalen Beratungsausschüssen**.

Deze adviesraden zijn de lokale antennes van Cera. Ze hebben een belangrijke rol in de doorstroming van informatie van de bestuursorganen naar de basis en vice versa en beslissen autonoom over financiële ondersteuning van lokale projecten. Elke RAR is door vier leden vertegenwoordigd in de **Nationale Adviesraad**. In deze Nationale Adviesraad ontmoeten vertegenwoordigers van de vennoten, directie en leden van de Raad van Bestuur elkaar en plegen ze overleg. De effectieve aanwezigheid van de leden was ook in 2016 opnieuw hoog en is een blijk van appreciatie van de leden voor hun betrokkenheid bij de werking van Cera.

In 2016 organiseerden Regionale Adviesraden 15 **Cera Vennotenontmoetingen**. Deze formule werd in 2015 opgestart om participatie en vennotenwerking te versterken. Cera vindt het belangrijk om dicht bij haar vennoten te staan. Gezien het succes organiseren de Regionale Adviesraden ook de volgende jaren Cera Vennotenontmoetingen.

Sinds midden 2015 worden ook ontmoetingen georganiseerd op maat van onze jonge vennoten, onder de naam **Cera Next Generation**. Zo krijgen de jongere (25-35 jaar) vennoten van onze coöperatie de kans om elkaar te ontmoeten en samen na te denken over maatschappelijke vernieuwing.

Roadmap 2020 – Cera, diep geworteld, breed vertakt

Cera hield in 2016 een strategische reflectie: Roadmap 2020. Dit is de toekomstvisie van Cera op haar werking en een aanzet voor acties die in de komende periode ontwikkeld worden om deze toekomstvisie te realiseren. Merkbekendheid en coöperatieve identiteit, en onze vennotenbasis kwamen als eerste onderwerpen aan bod. Cera is de unieke merknaam voor onze coöperatieve identiteit en om het coöperatieve gedachtengoed verder vorm te geven. Wij willen onze vennotenbasis vooral verbreden en verjongen. Naast de drie transversale thema's: 'effectiviteit en efficiëntie', 'Cera en jongeren' en 'duurzame ontwikkeling', werden volgende vijf thema's behandeld: 'vennotenvoordelen',

‘maatschappelijke dienstverlening’, ‘digitalisering’, ‘regionale werking’ en ‘coöperatief ondernemen’. Roadmap 2020 is een proces dat er voor zorgt dat Cera in de nabije én in de verdere toekomst een dynamische onderneming en organisatie is, die zich permanent kan aanpassen aan veranderende omstandigheden.

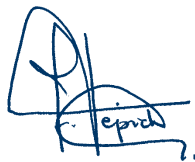
Wij zijn onze vennoten erkentelijk voor hun vertrouwen en betrokkenheid. Wij zijn onze medewerkers dankbaar voor hun inzet, creativiteit en gedrevenheid. Een bijzonder en heel oprecht woord van dank gaat uit naar onze voorzitter Lode Morlion, die ons bescheiden, beginselvast en vol vertrouwen als ervaren gids met succes door de voorbije crisis heeft geloodst, onze ondervoorzitter Ghislaine Van Kerckhove, en Anita Verresen voor wie in 2016 een einde kwam aan hun mandaat als lid van de Raad van Bestuur van Cera Beheersmaatschappij. Als vertegenwoordigers van de vennoten droegen zij gedurende jaren bij tot de betrokkenheid en effectieve inspraak van de vennoten in de werking van onze organisatie. Met hun respectieve opvolgers blijft de actieve betrokkenheid van de vennoten bij de werking van Cera ook in de toekomst verzekerd. Veel dank ook aan Luc Discry, die in 2016 de leeftijd van 65 jaar bereikte en afscheid nam als gedelegeerd bestuurder. Hij werd opgevolgd door Katelijn Callewaert. Wij kijken met vertrouwen en gepaste trots uit naar 2017: 125 jaar Cera en 25 jaar BRS. Dikke merci!

Met coöperatieve groeten.

Leuven, 28 april 2017

Katelijn Callewaert
gedelegeerd bestuurder

Franky Depickere
gedelegeerd bestuurder
voorzitter Managementcomité

Paul Demyttenaere
voorzitter
Raad van Bestuur

Sinds december 2016 staat het coöperatieve model op de UNESCO-lijst van Immaterieel Erfgoed van de Mensheid. Hiermee erkent UNESCO de mondiale bijdrage van de coöperatieve beweging. Niet minder dan **140 miljoen** mensen in Europa en bijna **1 miljard** mensen wereldwijd zijn vennoot van een coöperatie.

VERSLAG VAN DE STATUTAIR ZAAKVOERDER AAN DE ALGEMENE VERGADERING

Onze missie

Cera, samen investeren in welvaart en welzijn

Samen met zo'n 400.000 vennoten investeren we in onze samenleving en bouwen we aan een sterke coöperatie. Door de krachten te bundelen creëren we samen economische en maatschappelijke meerwaarde:

- we zorgen als belangrijke aandeelhouder voor sterke fundamenten van KBC Groep
- we realiseren positieve impact in onze samenleving
- onze vennoten genieten van unieke voordelen

Geïnspireerd door de coöperatieve waarden van F.W. Raiffeisen vormen samenwerking, solidariteit en respect voor iedereen al 125 jaar de basis voor ons ondernemerschap.

Cera, diep geworteld, breed vertakt

Participatie en vennotenwerking

Vennoten hebben via een getrapte structuur op diverse niveaus inspraak in de werking van Cera.

Regionale Adviesraden

De ca. **400.000** vennoten worden vertegenwoordigd door zo'n 900 adviserende leden in **45 Regionale Adviesraden (RAR)/Conseils Consultatifs Régionaux (CCR)/Regionalen Beratungsausschüsse (RBA)**. Deze adviesraden zijn de lokale antennes van Cera. Ze hebben een belangrijke rol in de doorstroming van informatie van de bestuursorganen naar de basis en vice versa en beslissen autonoom over financiële ondersteuning van regionale projecten.

Het Belgische grondgebied is opgesplitst in 45 regio's die als volgt verdeeld zijn:

- 6 tot 9 regio's per Vlaamse provincie (Nederlandstalig)
- 1 regio voor Brussel (Nederlandstalig en Franstalig)
- 1 regio voor Oost-België (Duitstalig)
- 7 regio's voor Wallonië (Franstalig)

Vanaf 2016 is er een wijziging in de invulling van de RAR-mandaten. Voortaan zijn er zowel sub-regionale (SR-mandaten) als regionale mandaten (R-mandaten). Zoals vroeger ook het geval was, wordt het aantal sub-regionale mandaten bepaald in functie van het aantal vennoten in een (fusie)gemeente. De Regionale Adviesraad kan echter ook bijkomende RAR-leden voorstellen om de representativiteit en de diversiteit van de vergadering te vergroten. Deze RAR-leden moeten in de regio wonen – vandaar de benaming 'regionale' mandaten – maar hun aantal is niet direct gebonden aan het aantal vennoten die in de regio wonen. De SR- en R-mandaathouders hebben gelijke rechten en plichten.

De ervaringen met deze nieuwe aanpak zijn zeer positief. De grotere flexibiliteit voor de invulling van mandaten leidt ertoe dat waardevolle kandidaat-RAR-leden, die vroeger niet konden verkozen worden door (te) strikte geografische criteria, zich nu wel kunnen inzetten in de RAR-werking. Daardoor krijgen de adviesraden een breder en meer gediversifieerd draagvlak met een grotere rijkdom aan expertise en interesses. Ook zorgt het voor een verjonging van het ledenbestand en een beter genderevenwicht.

De rekrutering van nieuwe leden gebeurde in 2016 via verschillende kanalen:

- Oproep in het magazine CeraScoop en het e-zine
- Vermelding op de website van Cera
- Gerichte mailings naar vennoten die beantwoorden aan de criteria voor kandidaatstelling qua leeftijd en woonplaats
- Persoonlijke contacten, onder meer bij Cera Vennotenontmoetingen en bezoeken aan gesteunde projecten

De nieuwe kandidaat-leden worden eerst uitgenodigd naar een provinciale infovergadering waar onder meer uitgebreid wordt ingegaan op de werking van een RAR en het engagement als lid van een RAR. Na deze infosessie worden de kandidaten voorgesteld op de RAR en via stemming verkozen. De duur van een RAR-mandaat is zes jaar, met de mogelijkheid tot maximaal drie verlengingen van telkens zes jaar. De leeftijdsgrens voor deelname aan een RAR is vastgelegd op 70 jaar.

De Regionale Adviesraden komen vier maal per jaar samen. Er zijn drie formele vergaderingen onder begeleiding van de regionale adviseur. Naast de activiteiten van Cera komen hier vooral de regionale maatschappelijke projecten aan bod. Elke Regionale Adviesraad heeft een budget voor financiële ondersteuning van dergelijke projecten. Bij de meeste Regionale Adviesraden vindt een van de drie formele vergaderingen plaats bij een ondersteunde organisatie. Dit versterkt de band tussen Cera en deze organisaties en het wordt erg geapprecieerd, zowel door RAR-leden als door de bezochte organisaties.

Volgende tabel geeft een overzicht van de effectieve aanwezigheden van de leden op de Regionale Adviesraden in 2016. Met een gemiddelde aanwezigheid van iets over de 80 %, was 2016 eens te meer een zeer goed jaar. Dit is nogmaals een bewijs dat leden een belangrijke bijdrage leveren aan de RAR-werking.

RAR	Effectieve aanwezigheid
Ronde 1	84%
Ronde 2	77%
Ronde 3	79%
Gemiddeld	80%

Tabel 1: Aanwezigheden RAR

Daarnaast zijn veel RAR-leden aanwezig op de Algemene Vergadering, op opleidingen en op diverse activiteiten in het kader van de vennotenvoordelen en de maatschappelijke werking van Cera. Ook nemen ze het meter- of peterschap op voor projecten die regionaal gesteund worden.

In de RAR-werking waren er het afgelopen jaar onder meer volgende aandachtspunten:

- Invulling RAR-mandaten en in het bijzonder de nieuwe systematiek met sub-regionale/regionale mandaten
- Nieuwe online aanvraagprocedure voor financiële steun
- Wijzigingen aan het interne reglement, zoals het niet-automatisch vernieuwen van bestuursmandaten
- Herverdeling van het werkgebied van de adviseurs
- Uitgifte van coöperatieve aandelen van Cera en van BRS Microfinance Coop
- Cera Vennotenontmoetingen
- Financiële informatie over Cera, KBC Ancora en KBC Groep
- Cera Cooperative Academy (CCA): vorming en opleiding voor RAR-leden en andere belangstellenden

In januari 2016 werd er per adviseur een vergadering georganiseerd voor de voorzitters en ondervoorzitters van de RAR. Bedoeling van deze bijeenkomst is regio-overschrijdend ervaringen uit te wisselen over de werking van de Regionale Adviesraden.

In 2016 organiseerden Regionale Adviesraden 15 **Cera Vennotenontmoetingen (CVO)**. Deze formule werd in 2015 opgestart om participatie en vennotenwerking te versterken. Cera vindt het immers belangrijk om dicht bij haar vennoten te staan. Cera Vennotenontmoetingen zijn lokale bijeenkomsten waar vennoten op een informele manier kennis kunnen maken met de regionale werking van Cera. De organisatie is in handen van de leden van een of meer Regionale Adviesraden. De activiteiten kunnen gaan van een vennotendag op een bijzondere locatie, over een barbecue tot een bezoek aan een gesteund project of een culturele avond. De deelnemers krijgen er altijd informatie over de verschillende facetten van de Cera-groep en hebben de gelegenheid om kennis te maken met andere vennoten en met de leden van de Regionale Adviesraad van hun regio. In totaal telden we meer dan 3700 deelnemers. Gezien het succes organiseren de Regionale Adviesraden ook de volgende jaren Cera Vennotenontmoetingen.

In 2016 werden 15 CVO's georganiseerd, waarmee we in totaal 3167 vennoten bereikten.

Réunion des Bureaux des CCR

In Wallonië worden projecten die de geografische grenzen van een regio overschrijden of impact hebben op een belangrijk deel van Wallonië of de Franstalige Gemeenschap, behandeld door de **'Réunion des Bureaux des CCR' (RDB)**. Deze projectwerking is een alternatief voor de extra budgetten die in de andere regio's toegekend worden aan stedelijke gebieden. De RDB is samengesteld uit de voorzitter en ondervoorzitter van alle CCR's en de voorzitter en een afgevaardigd lid van CCR Brussel, en verzamelt drie keer per jaar.

Onderstaande tabel geeft de effectieve aanwezigheden van de leden van de 'Réunion des Bureaux des CCR' in 2016.

RDB	Effectieve aanwezigheid
Ronde 1	63%
Ronde 2	89%
Ronde 3	85%
Gemiddeld	79%

Tabel 2: Aanwezigheden 'Réunion des Bureaux des CCR'

Nationale Adviesraad

Elke RAR is door vier leden vertegenwoordigd in de Nationale Adviesraad (NAR): de voorzitter, de ondervoorzitter en twee afgevaardigde leden (180 leden in totaal), die tijdens de NAR aangevuld worden met enkele leden van de bestuursorganen. Deze vergaderingen zijn een belangrijk ontmoetingsmoment voor de NAR-leden met de leden van de Raad van Bestuur en de directie. In 2016 vergaderde de Nationale Adviesraad op 29 april en op 25 november. Onder meer volgende onderwerpen kwamen aan bod:

- Evolutie van het vennotenbestand (aantallen, leeftijd, ...)
- Roadmap 2020 met als nieuwe strategische accenten onder meer de meer expliciete profilering van Cera als coöperatie
- De benoeming van een nieuwe voorzitter, ondervoorzitter en drie nieuwe bestuurders
- Cera Next Generation
- Lezersonderzoek CeraScoop en CeraSelect
- Verkiezing van nieuwe leden voor diverse stuurgroepen
- Stand van zaken van het bouwproject

Ook in 2016 was de aanwezigheid op de NAR zeer hoog, zoals blijkt uit de volgende tabel:

NAR	Effectieve aanwezigheid
29 april	81%
25 november	86%
Gemiddeld	84%

Tabel 3: Aanwezigheden NAR

Voor de volledigheid vermelden we nog dat vanuit de Nationale Adviesraad en de Regionale Adviesraden 14 niet-uitvoerende bestuurders zetelen in de Raad van Bestuur (zie ook 'Werkingstructuur').

Cera Next Generation

Sinds midden 2015 worden ontmoetingen georganiseerd op maat van onze jonge vennoten, onder de naam Cera Next Generation. Hierbij werkt Cera zowel aanbodgericht als vraaggestuurd. Zo krijgen de jongere vennoten van onze coöperatie de kans om elkaar te ontmoeten en samen na te denken over maatschappelijke vernieuwing.

De jonge vennoten (25-35 jaar) namen in 2016 deel aan drie Afterworks in Leuven rond de thema's:

- Sustainable Development Goals
- Coöperatief ondernemen
- Samen microbankieren en microverzekeren in het Zuiden

In totaal bereikten we hiermee 54 jonge vennoten.

De Next Generation stak ook zelf de handen uit de mouwen voor een regionaal aanbod. Op 1 december organiseerde de Regionale Adviesraad van Kortrijk onder impuls van enkele van hun jonge vennoten een regionale ontmoeting bij Barco, waar ze op interactieve wijze kennis maakten met de brede werking van Cera. We telden hier 50 aanwezigen, waarvan 48 vennoten en 2 niet-vennoten.

Ontwikkeling KBC-groep

Verankering KBC Groep en beheer financieel patrimonium

Stabiliteit en ontwikkeling KBC Groep

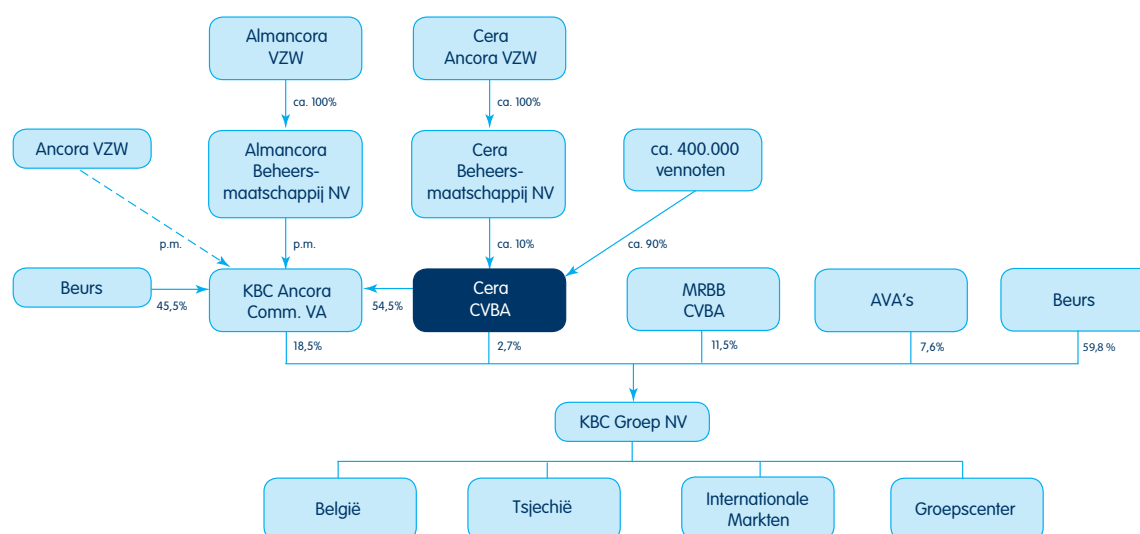
Het financiële patrimonium van Cera bestaat voor het grootste gedeelte uit deelnemingen in KBC Groep en KBC Ancora. Deze laatste is een monoholding met als enige actief KBC Groep-aandelen en is daardoor een onrechtstreekse deelneming in KBC Groep.

De ontwikkeling van de KBC-groep is vanzelfsprekend erg belangrijk voor Cera en voor alle vennoten. Het beheer van het patrimonium dat geïnvesteerd is in de KBC-groep vereist een actieve betrokkenheid van Cera en haar mandatarissen in de diverse bestuursorganen van de vennootschappen van deze groep. Zo draagt Cera bij tot de strategievorming van en het toezicht op deze vennootschappen, rekening houdend met haar coöperatieve waarden.

Deze actieve betrokkenheid wordt gerealiseerd in het kader van de Syndicaatsovereenkomst die gesloten is met KBC Ancora, MRBB en de 'Andere Vaste Aandeelhouders' (AVA's). Deze overeenkomst heeft als doel het algemene beleid van KBC Groep te ondersteunen, te coördineren en er toezicht op te houden en de aandeelhoudersstabiliteit van de KBC-groep te garanderen. De partijen bij de aandeelhoudersovereenkomst treden op in onderling overleg in de zin van de wet van 02.05.2007 op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen in beursgenoteerde vennootschappen en tot reglementering van de openbare overnameaanbiedingen.

Eind 2014 hebben Cera, KBC Ancora, MRBB en de AVA's het onderlinge overleg met betrekking tot KBC Groep verlengd voor een nieuwe periode van 10 jaar. Ze traden met al hun aandelen toe tot een vernieuwde overeenkomst. Hun globale participatie in KBC Groep bedroeg 40,20% op 31 december 2016. Cera en KBC Ancora worden voor de toepassing van deze overeenkomst als één partij beschouwd. Ze zegden samen 21,19% van het totaal aantal KBC Groep-aandelen toe.

De positie van de Cera-groep binnen het geheel van de KBC-groep zag er op 31.12.2016 als volgt uit (de weergegeven percentages zijn afgeronde getallen):

Grafiek 1: Positie van de Cera-groep binnen de KBC-groep (publieke data 31.12.2016)

Participatie van Cera in KBC Groep

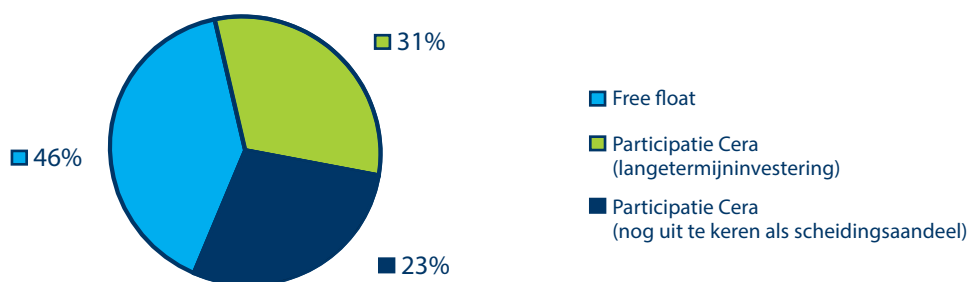
De participatie van Cera in KBC Groep wijzigde niet in het afgelopen jaar. Cera hield 11.127.166 KBC Groep-aandelen aan eind 2016, wat een participatie van 2,66% van het kapitaal van KBC Groep vertegenwoordigt.

Participatie van Cera in KBC Ancora

De participatie van Cera in KBC Ancora bedroeg 54,51% eind 2016.

In de loop van 2016 kende Cera 705.703 KBC Ancora-aandelen (0,90%) toe als scheidingsaandeel in natura aan vennoten die uittraden met hun D-aandelen. Daarnaast kocht noch verkocht Cera KBC Ancora-aandelen in het kader van het beheer van haar portefeuille.

De participatie die Cera aanhoudt in KBC Ancora bestaat enerzijds uit aandelen die op termijn - als scheidingsaandeel - moeten uitgekeerd worden aan vennoten die met hun D-aandelen uittreden (23,25%). Anderzijds houdt Cera een participatie van 31,26% in KBC Ancora aan als langetermijninvestering.

Grafiek 2: Aandeelhouderschap van Cera in KBC Ancora per 31.12.2016

Coöperatief dividend

Elk jaar doet de Raad van Bestuur van de statutaire zaakvoerder een voorstel van dividend aan de Algemene Vergadering van Cera die zich uitspreekt over het voorstel tot goedkeuring van de jaarrekening van het afgelopen boekjaar, met inbegrip van de resultaatverwerking.

Cera sluit het boekjaar af met een winst van 376,5 miljoen euro. Zonder terugname van 385,1 miljoen euro aan waardeverminderingen zou Cera het boekjaar 2016 afgesloten hebben met een negatief resultaat van 8,7 miljoen euro.

In deze context stelt de Raad van Bestuur aan de Algemene Vergadering voor om voor het boekjaar 2016 een dividend van **2,5%** toe te kennen.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de dividendevolutie:

	2016	2015	2014	2013	2012
Dividend	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	0,5%

Tabel 4: Dividendevolutie

Positieve impact in de samenleving via maatschappelijke dienstverlening

Domeinen en thema's

Cera geeft vorm aan haar engagement 'Samen investeren in welvaart en welzijn' door zich op een coöperatieve manier in te zetten voor een betere wereld en beoogt een maximale impact met de ingezette financiële middelen.

De projecten waarin Cera investeert situeren zich in domeinen en thema's die aansluiten bij reële hedendaagse maatschappelijke noden.

Armoedebestrijding en sociale inclusie

- Armoede bestrijden op het platteland
- Toegankelijke grondrechten voor kwetsbare kinderen en jongeren
- Vormen en sensibiliseren over armoedebestrijding en sociale inclusie

Coöperatief ondernemen

- Inspelen op nieuwe maatschappelijke noden
- Informeren, sensibiliseren en ondersteunen van coöperatief ondernemen
- Betrekken van vennoten

Kunst en cultuur

- Kunst en cultuur in een evoluerende samenleving
- Steun aan de kunst- en cultuursector
- De Cera-kunstcollectie

Land- en tuinbouw en duurzame ontwikkeling

- Toekomst voor land- en tuinbouw
- Coöperatief ondernemen in land- en tuinbouw
- Een duurzame en milieuvriendelijke samenleving

Zorg in de samenleving

- Beeldvorming in de geestelijke gezondheidszorg
- Inclusie van personen met een beperking
- Samen met en voor kwetsbare ouderen
- Samen met jongeren in problematische opvoedingssituaties

Lokale initiatieven in het onderwijs en het jeugdwerk

BRS: Samen microfinancieren en microverzekerden in het Zuiden

In 2016 bedroeg de projectsteun 2.644.044 euro (waarvan externe partners 252.000 euro bijdroegen). Van deze projectsteun was 1.721.487 euro nationaal, 814.551 euro regionaal, 87.521 euro supraregionaal en overige steun 20.485 euro.

Via BRS vzw ging er 203.601 euro naar internationale projecten en 104.550 euro naar adviesverlening en vorming.

Lokale en regionale projectwerking

Cera realiseert haar opdracht in nauwe samenwerking met haar vennoten en hun vertegenwoordigers. Via een getrapte structuur hebben de vennoten inspraak in de werking van de organisatie. Zo creëert Cera vanuit de basis maatschappelijke impact op lokaal niveau. De circa 400.000 Cera-vennoten worden in de drie Belgische gemeenschappen vertegenwoordigd door om en bij de 900 adviserende leden in 45 Regionale Adviesraden. Deze adviesraden zijn de lokale antennes van Cera en ze beslissen over de regionale projecten uit hun regio.

In Wallonië behandelt de 'Réunion des Bureaux des CCR' (RDB) projecten die de geografische grenzen van een regio overschrijden of impact hebben op een belangrijk deel van Wallonië of de Franse Gemeenschap.

In 2016 besteedde Cera op regionaal vlak 814.551euro aan 434 regionale projecten. Er ging 87.521 euro naar 11 projecten van de Réunion des Bureaux des CCR (RDB).

Nationale maatschappelijke dienstverlening

Op nationaal vlak realiseert Cera maatschappelijke impact via de nationale maatschappelijke projectwerking, dienstverlening coöperatief ondernemen en via het partnerschap met het Innovatiesteunpunt voor landbouw en platteland.

Projectwerking

Voor elk van de maatschappelijke domeinen waarop Cera op nationaal vlak inzet, zijn er thema's bepaald die sterk richtinggevend zijn voor de projecten die nationaal ontwikkeld en uitgevoerd worden. Cera investeert in een eigen team van programmacoördinatoren die instaan voor projectverkenning, projectontwikkeling en projectuitvoering. Voor elk thema verkent Cera grondig het landschap en ontwikkelt nieuwe projecten in nauwe samenspraak en samenwerking met onderzoekers, middenveldorganisaties, praktijkwerkers, stichtingen en overheid. Cera beoogt daarbij een integrale aanpak, waarbij ze, naast financiële steun, expertise inbrengt en sterk inzet op project- en organisatieversterking. In haar projectsystematiek hecht Cera veel belang aan draagvlakverbreding en verduurzaming van de projecten en initiatieven. Daarbij heeft Cera veel aandacht voor haar brede netwerk van partnerorganisaties. Naast de projecttrekkers en de partners die operationeel bij het project betrokken zijn, doet Cera een beroep op een veel breder netwerk van partners. Deze reflecteren mee in projectadviesgroepen en brengen nieuwe ideeën aan of ze spelen een belangrijke rol in het breed communiceren over projectresultaten, zoals goede praktijken en nieuw ontwikkelde instrumenten.

In 2016 besteedde Cera 1.721.487 euro aan 80 nationale projecten waarvan 252.000 euro bijgedragen werd door externe partners. Er werden 25 nieuwe meerjarige projecten goedgekeurd met een totale bijdrage door Cera van 2.086.000 euro. Cera werkt samen met meer dan 100 partners.

Meer informatie: www.cera.be - Maatschappelijke projecten

Dienstverlening coöperatief ondernemen

Cera gelooft sterk in het coöperatieve ondernemingsmodel en wil een voortrekkersrol spelen in het breed bekend maken van coöperatief ondernemen en mensen en organisaties ondersteunen en begeleiden in de oriëntatiefase, de opstart en de verdere groei en ontwikkeling van een coöperatie. Cera stimuleert onderzoek en kennisuitwisseling en verkent vanuit actuele maatschappelijke uitdagingen nieuwe toepassingsmogelijkheden voor coöperatief ondernemen. De dienstverlening coöperatief ondernemen van Cera omvat onder andere: oriëntering in de prille fase van een coöperatief project (Cera Coop Workshop), vorming voor bestuurders van coöperaties en thematische studiedagen. Verder biedt Cera advies en consultancy aan voor zowel nieuwe initiatieven als coöperaties in ontwikkeling (Cera Coopburo).

In 2016 bereikte Cera ruim 1800 mensen via het eigen vormingsaanbod en lezingen op vraag. Het aantal unieke bezoekers op de website coopburo.be steeg verder tot bijna 13.000. In 2016 begeleidde en adviseerde Cera 34 coöperaties in diverse sectoren, waarvan 26 nieuwe coöperaties.

Meer informatie: www.coopburo.be – Over Cera Coopburo

Innovatiesteunpunt voor landbouw en platteland

Via het Innovatiesteunpunt investeert Cera samen met Boerenbond, Landelijke Gilden en KBC in toekomstgericht ondernemen in land- en tuinbouw. Het Innovatiesteunpunt informeert, sensibiliseert en adviseert de Vlaamse land- en tuinbouwsector over innovatie. De consultants van het Innovatiesteunpunt hebben een ruime ervaring in het begeleiden van bedrijven die stappen zetten op het vlak van innovatie. Het Innovatiesteunpunt wordt meer en meer gevraagd als partner in Europese wetenschappelijke onderzoeksprojecten. Dit geeft aan dat het Innovatiesteunpunt op het Europese niveau een sterke reputatie heeft opgebouwd als bruggenbouwer tussen onderzoek en de land- en tuinbouwer. In 2016 organiseerde het Innovatiesteunpunt de tiende Innovatiecampagne, waarbij niet minder dan 113 bijzonder interessante innovatieprojecten meedongen om een van de tien laureaten te worden. De winnaars werden voorgesteld op de vijf Innovatieavonden die het Innovatiesteunpunt en KBC in elke provincie organiseerden. Meer dan 2500 land- en tuinbouwers waren hierop aanwezig, wat het beste bewijs is van het grote innovatiepotentieel in de land- en tuinbouwsector, ook in deze moeilijke tijden.

In 2016 werden door meer dan 1000 individuele innovatieadviezen en een honderdtal actiegerichte vormingsmomenten ruim 5500 land- en tuinbouwers geïnspireerd, geïnformeerd en ondersteund in hun innovatietraject. In ruim 40 projecten werd geëxperimenteerd met nieuwe ontwikkelingen en werd de opgedane kennis verspreid naar de sector.

Meer informatie: www.innovatiesteunpunt.be

Internationale maatschappelijke dienstverlening

Op internationaal vlak focust Cera via het partnerschap met BRS op het thema 'Samen microbankieren en microverzekeren in het Zuiden'. Daarnaast zet Cera sterker in op het versterken van coöperatief ondernemen in het Zuiden.

BRS vzw

BRS helpt via microfinancieren en microverzekeren om de levenskwaliteit van de armere bevolking in het Zuiden duurzaam te verbeteren. Niet alleen met geld, maar vooral met advies en in dialoog met de betrokken partners, gebaseerd op de unieke praktijkervaring en kennis van (coöperatief) bankieren en verzekeren.

BRS biedt arme mensen die economisch actief zijn eerlijke kansen om uit de armoede te geraken en zelf hun leven te verbeteren. BRS geeft niet zelf kredieten maar steunt microfinancieringsinstellingen in Afrika en Latijns-Amerika die microkredieten, microspaarformules en microverzekeringen aanbieden op coöperatieve basis. Waarom? Omdat BRS gelooft in de bijzondere daadkracht van samenwerking, solidariteit en respect voor iedereen.

In eigen land zet BRS zich in om mensen te informeren over microfinancieren en microverzekeren. En om hen warm te maken voor deze vorm van internationale samenwerking. Een van de grote troeven van BRS is gespecialiseerde adviesverlening. Hiervoor kan BRS rekenen op het engagement van deskundige vrijwilligers. De experts van het BRS-Instituut zijn ervaren bankiers en verzekeraars die na hun actieve loopbaan de partners van BRS met raad en daad bijstaan. Ook actieve personeelsleden van KBC zetten zich als KBC4BRS vrijwillig in voor BRS.

In 2016 bood BRS 702 dagen vorming en adviesverlening en 203.601 euro financiële steun aan 11 projecten in 9 landen in Afrika en Latijns-Amerika.

Meer informatie: www.brs.coop

BRS Microfinance Coop

Op 27.10.2016 hielden BRS vzw, Cera en KBC de coöperatie BRS Microfinance Coop boven de doopvont. Deze drie organisaties zorgden niet alleen voor het startkapitaal maar stellen ook hun kennis en ervaring ten dienste van microfinanciering en microverzekeren. Mensen die geïnteresseerd zijn kunnen tot maximaal 10 coöperatieve aandelen kopen van BRS Microfinance Coop. Elk aandeel heeft een waarde van 500 euro. BRS Microfinance Coop streeft naar een financieel en sociaal rendement voor iedere vennoot. Dit is mogelijk omdat ze de organisaties waarin ze investeren zeer grondig screenen op hun coöperatieve geest, hun financiële en hun sociale kwaliteiten.

BRS Microfinance Coop investeert het opgehaalde kapitaal in microfinancieringsinstellingen in Afrika, Latijns-Amerika of Azië, die op hun beurt microkredieten verstrekken aan lokale ondernemers en landbouwers, of aan de coöperaties die ze verenigen.

Door de opbouw van een gespreide portefeuille van hoofdzakelijk leningen wil BRS Microfinance Coop haar risicoprofiel verbeteren. BRS Microfinance Coop kan eveneens indirecte investeringen aangaan door te investeren in microfinancieringsfondsen, de zogenaamde microinvestment vehicles (MIVs).

Op 31.12.2016 hadden al 550 personen ingetekend op aandelen van BRS Microfinance Coop voor een bedrag van 1.629.500 euro (3259 aandelen).

Meer informatie: www.brs.coop

Dienstverlening coöperatief ondernemen

In landen in ontwikkeling verenigen boeren en micro-ondernemers zich vaak in coöperaties voor de verwerking, vermarkting van hun producten of andere specifieke dienstverlening. Deze coöperaties hebben vaak nood aan ondersteuning bij de verdere coöperatieve ontwikkeling, zoals de bestuurlijke organisatie en de relatie tot de leden. De coöperatieve sector in België en Europa kan hierin een rol spelen. Ook Cera denkt na hoe ze hierin een grotere rol kan spelen. Cera is al enkele jaren actief in het 'Cooperative Development Platform' van Cooperatives Europe. In 2016 heeft Cera het ondersteunende landschap, zowel ngo's als de coöperatieve sector, grondig verkend.

Vanaf 2017 start Cera met een specifieke dienstverlening voor koepels van coöperaties en ondersteuners van coöperaties in het Zuiden.

Cera en duurzame ontwikkeling

Vanuit haar coöperatieve identiteit zet Cera sterk in op zowel de sociale, economische als ecologische dimensie van duurzame ontwikkeling als op de aspecten van goed bestuur. Duurzame ontwikkeling vormt een rode draad doorheen alle maatschappelijke domeinen van Cera, maar is daarnaast ook een transversaal aandachtspunt voor de integrale werking van Cera.

In 2016 bekeken we hoe we duurzame ontwikkeling nog meer in onze werking kunnen verankeren en werden de krijtlijnen voor de komende jaren vastgelegd. Een interne werkgroep 'duurzame ontwikkeling', met vertegenwoordigers uit alle diensten, vertaalt deze krijtlijnen in concrete acties en behoudt het overzicht over alle aspecten van de werking.

Duurzaamheidsrapportering

Cera wil in de toekomst expliciete aandacht besteden aan de rapportering over duurzame ontwikkeling. Enerzijds om onze stakeholders op de hoogte te houden van onze duurzaamheidsinspanningen. Anderzijds houdt deze rapportering onze coöperatie een spiegel voor en laat het duidelijk zien waar we staan, wat onze uitdagingen zijn en waar we naartoe willen.

Duurzaamheidsrapportering is een groeiproces: in 2016 werden de eerste kiemen gezaaid. Overleg met en betrokkenheid van zowel interne als externe stakeholders zijn noodzakelijk voor duurzaamheidsrapportering. In 2016 vonden er een aantal overlegmomenten plaats met interne stakeholders. In 2017 zetten we deze koers verder en organiseren we een aantal brainstormsessies specifiek rond duurzame ontwikkeling met alle Cera-medewerkers. In het kader van Cera Next Generation namen onze jonge vennoten in januari 2016 de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de VN onder de loep en dachten ze na over de inspanningen die Cera op dit vlak levert of kan leveren. De interne werkgroep duurzame ontwikkeling waakt over dit proces en stroomlijnt dit verder vanuit volgende invalshoeken: economische welvaart, maatschappelijke inclusie en cohesie, ecologische opportuniteiten en goed bestuur. Met het oog op duurzaamheidsrapportering is het belangrijk om meer zicht te krijgen op de impact die we als coöperatie creëren. Cera werkte mee aan het tweejarige praktijkonderzoek van de Sociale InnovatieFabriek over de evaluatie en valorisatie van maatschappelijke impact bij projecten, organisaties en bedrijven met een maatschappelijk doel. Het resultaat van dit onderzoek kan als handvat dienen om makkelijker aan de slag te kunnen met sociale impact en impactevaluatie.

Coöperatief ondernemingsmodel

Het coöperatieve ondernemingsmodel verdient in dit kader de nodige aandacht. Voor coöperaties is er immers een speciale rol weggelegd in duurzame ontwikkeling. De specifieke organisatievorm en verschillende kenmerken van de coöperatie maken van dit model een interessante hefboom om duurzaam te ondernemen. Als een van de grootste Belgische coöperaties moedigt Cera andere coöperaties aan om hun bijdrage aan duurzaam ondernemen in de kijker te zetten. Het is belangrijk dat coöperaties de nodige handvaten aangereikt krijgen, willen ze zich als duurzaamheidskampioenen profileren. Cera ontwikkelde daartoe in opdracht van sociaaleconomie.be en in samenwerking met Sustenuto, een visienota die de conceptuele links tussen coöperatief ondernemen en duurzaam ondernemen blootlegt. Deze troeven van coöperaties om duurzaam te ondernemen werden in een wervend animatiefilmpje gegoten. Cera hielp daarnaast, in samenwerking met Sustenuto, een aantal coöperaties op weg naar een duurzaamheidsrapport via een vormings- en begeleidingstraject op maat van coöperaties.

Meer informatie: www.cera.be - Maatschappelijke projecten - Nieuws - Hoe duurzaam is jouw onderneming?

Vennotenvoordelen

De vennotenvoordelen zijn, naast de verankering van KBC Groep en de maatschappelijke dienstverlening, een van de opdrachten van Cera, die ze realiseert samen met haar circa 400.000 vennoten. Bij de voordelen ligt de nadruk op het creëren van affiniteit bij de vennoten.

De vennotenvoordelen zijn een uiting van de coöperatieve kracht. De partnerschappen die Cera sluit met leveranciers en de samenaankoop leiden tot substantiële kortingen op goederen en diensten, promoties of originele acties. Ze geven een bijkomende dimensie aan het vennoot-zijn en maken dat concreet en tastbaar.

Om de vennotenvoordelen te kunnen genieten moet een vennoot aandelen van Cera bezitten, die – ongeacht de soort – minstens 600 euro aan kapitaal vertegenwoordigen.

Bij de keuze van de vennotenvoordelen wordt rekening gehouden met onder meer: het creëren van community, het gezondheidsaspect, duurzaamheid en milieu, kwaliteit, het coöperatieve aspect, diversiteit.

Cera creëert voor haar vennoten zowel een economische meerwaarde als een sociale meerwaarde met duurzame effecten, en houdt hierbij rekening met de wensen van haar vennoten. Hiermee versterkt Cera de band met haar vennoten. Cera investeert, naast in voordelen die we klasseren onder 'basisbehoeften', in voordelen die draaien rond evenementen en lifestyle. Maar ook de kruisbestuiving tussen de maatschappelijke dienstverlening van Cera en de vennotenvoordelen leidt tot interessante overeenkomsten. Door de krachten te bundelen kan Cera heel wat bruggen bouwen met maatschappelijke thema's en hefboomeffecten creëren die iedereen ten goede komen.

De goede reputatie die Cera opbouwde met haar vennotenvoordelen, is een troef om andere vennoten aan te trekken.

Cera biedt een aantal permanente voordelen aan haar vennoten: kortingen op producten en diensten waarvan de vennoot meerdere jaren kan genieten, met als achterliggende idee zijn budget te verlichten en zijn koopkracht te verhogen.

Niet alleen Cera, maar ook de commerciële partners doen vaak een substantiële inbreng. Daarnaast staat Cera in voor de uitwerking van het aanbod, voor de aanmaak van het Cera Voordeelmagazine en voor de nazorg.

De vennotenvoordelen worden aangeboden via CeraSelect en de Cera-website. CeraSelect werd in 2016 twee keer verstuurd, samen met het redactionele magazine CeraScoop.

De volgende factoren zijn een referentiekader voor de voordeelmagazines:

- Minstens een actie per magazine aan een laag bedrag
- Eenvoud qua formule en voorstelling
- Herhaling van succesvolle acties
- Langetermijnengagementen met een aantal partners realiseren
- Sterker uitbouwen van voordelen via internet
- Minimaal twee specifieke voordelen voor de Franstalige vennoten en een aanbieding in samenwerking met de maatschappelijke dienstverlening van Cera
- Sterke promotie van de Cera-Tombola ten voordele van BRS

Het concept van de voordelen heeft over de jaren heen zijn deugdelijkheid bewezen en de responscijfers spreken voor zich.

Cera meet deze respons aan de hand van de reacties en bestellingen van vennoten op gezinsbasis.

In 2016 bedroeg de respons **15,51%** voor de CeraSelect van maart en **25,26%** voor september. Deze cijfers liggen in de lijn met deze van de vorige jaren.

In 2016 bood BRS **507** dagen
vorming en adviesverlening aan
11 Microfinancieringsinstellingen
in **9** landen in Afrika en Latijns-
Amerika.

Weringsstructuur

Naast een klassieke operationele weringsstructuur, met een Comité van Dagelijks Bestuur, een Managementcomité en een personeelsploeg, kent Cera als coöperatie een getrapte inspraakstructuur. Daardoor kunnen in de Raad van Bestuur van de statutaire zaakvoerder naast de gedelegeerd bestuurders (minimaal 2) en externe bestuurders (minimaal 3), vertegenwoordigers van de vennoten (minimaal 6) plaatsnemen. De Raad van Bestuur kan tevens aangevuld worden met een lid van het Managementcomité. De werking van de Raad van Bestuur en de operationele weringsstructuur worden hierna besproken.

Raad van Bestuur Cera Beheersmaatschappij

Samenstelling

Cera Beheersmaatschappij NV heeft, als statutair zaakvoerder van Cera, een ruime vertegenwoordiging van de vennoten van Cera opgenomen in haar Raad van Bestuur, die samengesteld is uit:

- Gedelegeerd bestuurders/leden van het Comité van Dagelijks Bestuur van Cera (bestuurders A)
- Niet-uitvoerende bestuurders, vertegenwoordigers van de vennoten die, in voorkomend geval, lid zijn van de overlegorganen die functioneren binnen Cera Ancora VZW (Regionale Adviesraad en Nationale Adviesraad) (bestuurders B)
- Niet-uitvoerende, externe bestuurders (bestuurders C)

De Raad van Bestuur kan aangevuld worden met een lid van het Managementcomité van Cera, die geen lid is van het Comité van Dagelijks Bestuur van Cera, en die namens de Cera-groep een bestuursmandaat opneemt in de KBC-groep of daartoe zal worden voorgedragen (bestuurder D).

Op 31.12.2016 telde de Raad van Bestuur van Cera Beheersmaatschappij 21 leden: 2 bestuurders A, 14 bestuurders B, 4 bestuurders C en 1 bestuurder D.

De bestuurders A zijn gedelegeerd bestuurder van Cera Beheersmaatschappij en lid van het Comité van Dagelijks Bestuur van Cera. Om de belangen van Cera en Cera Beheersmaatschappij maximaal te behartigen heeft de Raad van Bestuur ervoor geopteerd dezelfde twee personen aan te duiden voor deze functies.

De bestuurders B zijn vertegenwoordigers van de vennoten, die zoals alle vennoten, slechts een kleine minderheidsparticipatie aanhouden in Cera. Bij de benoeming van de bestuurders wordt rekening gehouden met een geografische spreiding van de mandaten.

De ruime vertegenwoordiging van vennoten in de Raad van Bestuur draagt bij tot een optimale betrokkenheid bij de financiële en coöperatieve activiteiten, zowel op nationaal als regionaal vlak.

De bestuurders C brengen hun specifieke kennis en ervaring in, zowel op het gebied van beleid als op het gebied van toezicht.

De bestuurder D is een lid van het Managementcomité, die geen lid is van het Comité van Dagelijks Bestuur van Cera en die namens de Cera-groep een bestuursmandaat opneemt in de KBC-groep of daartoe zal worden voorgedragen.

De bestuurders A, B, C en D waarborgen dat de belangen van de vennootschap en van alle stakeholders optimaal behartigd worden. De bestuurders worden benoemd op voordracht van het Benoemingscomité van Cera Beheersmaatschappij.

De maximale duur van een mandaat van bestuurder B of C in de Raad van Bestuur is bepaald op vier jaar, met de mogelijkheid tot maximaal drie verlengingen van telkens vier jaar.

De mandaten van de gedelegeerd bestuurders en de bestuurder D zijn onbeperkt verlengbaar.

Een mandaat van een bestuurder B of C eindigt van rechtswege na de Algemene Vergadering van het jaar volgend op het jaar waarin de persoon de leeftijd van 70 jaar bereikt heeft.

Het mandaat van een bestuurder A eindigt van rechtswege op het moment van het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd.

Het mandaat van de bestuurder D vervalt indien de bestuurder geen deel meer uitmaakt van het Managementcomité van Cera of geen bestuursmandaat meer opneemt bij de KBC-groep.

De Raad van Bestuur van Cera Beheersmaatschappij op 24.03.2017

1. Franky Depickere	11. Leo Nijsen
2. Katelijn Callewaert	12. Ivan T' Jampens
3. Paul Demyttenaere, voorzitter	13. Heidi Loos
4. Matthieu Vanhove	14. Jos Peeters
5. Koen Kerremans	15. Yvan Jonckheere
6. Jean-François Dister	16. Charles Van Wymeersch
7. Johan Massy	17. Dieter Scheiff
8. Luc Vandecatseye	18. Guido Veys
9. Liesbet Okkerse	19. Daniel Renard
10. Henri Vandermeulen	20. Louis Braun

Niet op de foto: Walter Nonneman

Volgende tabel geeft een overzicht van de samenstelling van de Raad van Bestuur van Cera Beheersmaatschappij en van de comités die in de schoot van deze raad werden opgericht en het aantal vergaderingen dat door de bestuurders werd bijgewoond.

In het boekjaar 2016 vergaderde de Raad van Bestuur **10** maal, het Auditcomité **7** maal, het Benoemingscomité **5** maal en het Remuneratiecomité **4** maal.

Naam	Einde huidige mandaat	Bestuurders A	Bestuurders B	Bestuurders C	Bestuurder D	Auditcomité	Benoemingscomité	Remuneratiecomité
Louis Braun <i>(lid Auditcomité sinds 24.06.2016)</i>	2020		10			2		
Katelijan Callewaert <i>(sinds 03.08.2016)</i>	2020	4						
Paul Demyttenaere, voorzitter <i>(sinds 29.04.2016)</i> <i>(lid Auditcomité tot 29.04.2016)</i>	2017		10			4	3	1
Franky Depickere	2018	10						
Luc Discry <i>(tot 03.08.2016)</i>	2016	6						
Jean-François Dister, ondervoorzitter	2017		10				5	4
Yvan Jonckheere, <i>(sinds 29.04.2016)</i>	2020		6					
Koen Kerremans, ondervoorzitter <i>(sinds 29.04.2016)</i>	2018		10				3	1
Heidi Loos	2018			9		7		
Johan Massy	2020		10					
Lode Morlion, voorzitter <i>(tot 29.04.2016)</i>	2016		4				2	3
Leo Nijssen	2017		10					
Walter Nonneman	2019			10		7		
Liesbet Okkerse <i>(sinds 29.04.2016)</i>	2020		6					
Jos Peeters	2019		10					
Daniel Renard	2020		10					
Dieter Scheiff	2020		9					
Ivan T'Jampens	2018		10					
Luc Vandecatseye <i>(sinds 29.04.2016)</i>	2020		6					
Henri Vandermeulen	2020		10					
Matthieu Vanhove	2020				5			
Ghislaine Van Kerckhove, ondervoorzitter <i>(tot 29.04.2016)</i>	2016		4				2	3
VOF Charles Van Wymeersch <i>(vaste vertegenwoordiger Charles Van Wymeersch)</i>	2017			9		6		
Anita Verresen <i>(tot 29.04.2016)</i>	2016		4					
Guido Veys	2017			10				

Tabel 5: Samenstelling en aanwezigheden Raad van Bestuur

Werking

De werking van de Raad van Bestuur wordt geregeld door de statuten, de relevante bepalingen uit het Wetboek van vennootschappen en door het Corporate Governance Charter van Cera. Dit Charter is beschikbaar op de website van Cera: www.cera.be, in de rubriek: Over Cera / Andere documenten over de financiële opdracht van Cera.

De vergaderingen van de Raad van Bestuur werden telkens door nagenoeg alle leden bijgewoond en voorbereid door het Bureau van de Raad van Bestuur (het Bureau), dat op 31.12.2016 als volgt was samengesteld:

Katlijn Callewaert

Paul Demyttenaere

Franky Depickere

Jean-François Dister

Koen Kerremans

Het Bureau legt de agenda vast en waakt erover dat alle componenten van Cera in voldoende mate aan bod komen.

Naast zijn klassieke taken (vaststelling van de jaarrekening, voorstel van resultaatverwerking, opvolging van de werkzaamheden van het Auditcomité, het Benoemingscomité en het Remuneratiecomité, goedkeuring van de budgetten), behandelde de Raad van Bestuur in boekjaar 2016 onder meer volgende onderwerpen:

- De strategie van de Cera-groep
- Het risicobeheer binnen de Cera-groep
- De stand van zaken, strategie en ontwikkelingen van de KBC-groep
- Het vennotenkapitaal en het aantal vennoten
- De vennotenwerking in al haar facetten
- De maatschappelijke dienstverlening
- De opvolging van de bestuursmandaten, in het bijzonder de benoeming van 1 bestuurder A en de herbenoeming van 5 bestuurders B en 1 bestuurder C
- De benoeming van de bestuurder D
- De herbenoeming van de commissaris
- Het mandaat van voorzitter en ondervoorzitter
- De beslissing om in 2017 vrijwillige uittredingen toe te laten en de uitvoering op te schorten tot na de eerste jaarhelft en, indien blijkt dat meer dan 10% van het geplaatste kapitaal of 10% van alle vennoten zou wegvallen, de uittredingen te prorateren
- De voorbereiding van de Algemene Vergadering van Cera op 4 juni 2016
- Horizon 2020
- De emissie van E-aandelen door Cera in de periode 2016-2017
- Bouwproject Cera-site
- Roadmap digitalisering
- Evaluatie inzake de syndicaatsovereenkomst
- Invulling van bestuursmandaten bij KBC Groep, KBC Bank en KBC Verzekeringen
- Kostendelende overeenkomst tussen Cera en KBC Ancora
- Corporate Governance Charter Cera

Het Bureau is niet uitsluitend een agendacommissie. Een aantal presentaties die op de Raad van Bestuur komen, worden eerst op het Bureau voorgesteld. Dit kan leiden tot amendering van teksten of tot de opdracht bepaalde thema's verder uit te diepen.

Comités Raad van Bestuur

Binnen de Raad van Bestuur zijn drie comités opgericht, die de Raad bijstaan in de uitoefening van zijn opdrachten en aan wie de raad bepaalde taken heeft toevertrouwd, met name het Auditcomité, het Benoemingscomité en het Remuneratiecomité.

Auditcomité

Het Auditcomité staat de Raad van Bestuur bij in het vervullen van zijn toezichtsovereenkomst met het oog op een controle in de ruimste zin. Het Auditcomité is onder meer belast met het interne toezicht op de financiële positie, de resultaten, de boekhoudkundige verwerking en de controlemechanismen met het oog op rapportering aan de Raad van Bestuur. De werking van het Auditcomité wordt gekaderd in het Intern Reglement van het Auditcomité dat is opgenomen in het Corporate Governance Charter.

Op 31.12.2016 was het Auditcomité als volgt samengesteld:

Louis Braun

Heidi Loos

Walter Nonneman (voorzitter)

VOF Charles Van Wymeersch, met als vaste vertegenwoordiger Charles Van Wymeersch

Wat de werkprocedure van het Auditcomité betreft, vermelden we het volgende: de gedelegeerd bestuurders en de commissaris nemen in de regel deel aan de vergaderingen van het Auditcomité. Ze nemen evenwel geen deel aan het gedeelte van de vergadering waarin de adviezen worden geformuleerd aan de Raad van Bestuur.

Na elke vergadering wordt door de voorzitter van het Auditcomité mondeling gerapporteerd op de eerstvolgende vergadering van de Raad van Bestuur. Het Auditcomité vergadert zo vaak als nodig is en minstens 3 maal per jaar. Het afgelopen boekjaar vergaderde het Auditcomité 7 maal.

In 2016 behandelde het Auditcomité onder meer het volgende:

- Op 29 januari 2016 werd het mandaat van de commissaris bij Cera besproken.
- Op 26 februari 2016 kwamen enkel agendapunten aan bod die betrekking hebben op Cera Beheersmaatschappij.
- Op 18 april 2016 besprak het Auditcomité de ontwerpjaarrekening en het ontwerpjaarverslag van Cera over het boekjaar 2015, het ontwerpverslag van de commissaris en de budgetcontrole 2015. Daarnaast kwam op deze vergadering de stand van zaken van het prospectus emissie 2016/2017 aan bod.
- Op het Auditcomité van 29 april 2016 werd de geconsolideerde ontwerpjaarrekening over het boekjaar 2015 besproken. Daarnaast kwamen volgende onderwerpen aan bod: waardering financiële vaste activa Cera, roadmap digitalisering en 'Recovery and Resolution'-planning KBC.
- Op 24 juni 2016 werd de waardering van de financiële vast activa van Cera besproken.
- Tijdens het Auditcomité van 4 oktober 2016 werden de halfjaarcijfers van Cera, de budgetopvolging van Cera per 30 juni 2016 en het interne reglement van het Auditcomité besproken.
- Op 25 november 2016 werden de budgetten voor 2017 en de kostendelende overeenkomst met KBC Ancora grondig besproken. Op deze vergadering kwamen ook de auditplanning 2017 van de commissaris, het auditproces nationale maatschappelijke projectwerking en de waardering van de financiële vaste activa van Cera aan bod.

Benoemingscomité

Dit comité bestaat uit de voorzitter en de twee ondervoorzitters van de Raad van Bestuur. Het Benoemingscomité verzekert, in het algemeen, dat het benoemings- en herbenoemingsproces van bestuurders objectief en professioneel verloopt. De gedelegeerd bestuurders wonen, behoudens onverenigbaarheden, de vergaderingen van het comité bij met adviserende stem.

Dit comité komt minstens twee maal per jaar bijeen. Het afgelopen jaar vergaderde het Benoemingscomité 5 maal.

Op 31.12.2016 was het Benoemingscomité als volgt samengesteld:

Paul Demyttenaere (voorzitter)

Jean-François Dister

Koen Kerremans

Remuneratiecomité

Dit comité bestaat uit de voorzitter en de twee ondervoorzitters van de Raad van Bestuur. Het Remuneratiecomité doet voorstellen inzake het remuneratiebeleid voor de bestuurders, voor de leden van het Comité van Dagelijks Bestuur en voor de directieleden van de vennootschap. Het comité doet eveneens aanbevelingen inzake de individuele remuneratie voor de bestuurders en voor de leden van het Comité van Dagelijks Bestuur. De gedelegeerd bestuurders wonen, behoudens onverenigbaarheden, de vergaderingen van het comité bij met adviserende stem. Het afgelopen jaar vergaderde het Remuneratiecomité 4 maal.

Op 31.12.2016 was het Remuneratiecomité als volgt samengesteld:

Paul Demyttenaere (voorzitter)

Jean-François Dister

Koen Kerremans

Gedragsregels inzake belangenconflicten

De Raad van Bestuur van Cera Beheersmaatschappij werkte een regeling uit betreffende transacties en andere contractuele banden tussen Cera Beheersmaatschappij, de bestuurders van Cera Beheersmaatschappij of de leden van het Comité van Dagelijks Bestuur van Cera enerzijds en Cera anderzijds. Deze regeling werd bekendgemaakt in het Corporate Governance Charter van Cera.

Gedragsregels ter voorkoming van marktmisbruik

De gedragsregels ter voorkoming van marktmisbruik werden opgenomen in het Corporate Governance Charter van Cera. Deze regels voorzien onder meer in de opstelling van een lijst van insiders, de bepaling van jaarlijkse verboden periodes en een meldingsplicht voor verhandelingen in groepseffecten door bestuurders aan de compliance officer.

Vergoedingen van de bestuurders van Cera Beheersmaatschappij

Vergoeding van de bestuurders B en C (niet-uitvoerende bestuurders)

De vergoeding van de bestuurders B en C houdt rekening met hun verantwoordelijkheden en tijdsbesteding. De bestuurders B en C ontvangen een vaste vergoeding en presentiegeld per bijgewoonde vergadering van de Raad van Bestuur.

Gelet op de ruime tijdsbesteding ten gunste van Cera, geniet de voorzitter van de Raad van Bestuur een afwijkend vergoedingsregime. De voorzitter ontvangt een hogere vaste vergoeding, maar geen presentiegeld. Daarnaast ontvangen de bestuurders B of C die deel

uitmaken van het Auditcomité presentiegeld per bijgewoonde vergadering van het comité. De voorzitter van het Auditcomité ontvangt een vaste vergoeding, maar geen presentiegeld. De leden van het Benoemings- en Remuneratiecomité ontvangen voor het bijwonen van deze comités geen presentiegeld, enkel een kilometervergoeding.

Ten slotte hebben de bestuurders B en C recht op terugbetaling van kosten die zij maken in het kader van hun bestuursmandaat.

Volgende tabel geeft een overzicht van de vergoedingen van de bestuurders B en C in het afgelopen boekjaar.

(in euro)	Raad van Bestuur Vast	Raad van Bestuur Presentiegeld	Auditcomité Vast	Auditcomité Presentiegeld	TOTAAL
Louis Braun <i>(lid Auditcomité sinds 24.06.2016)</i>	7.208	7.392		1.008	15.680
Paul Demyttenaere, voorzitter <i>(sinds 29.04.2016)</i> <i>(lid Auditcomité tot 29.04.2016)</i>	31.171	2.688		2.016	35.875
Jean-François Dister, ondervoorzitter	16.240	7.392			23.632
Yvan Jonckheere, <i>(sinds 29.04.2016)</i>	4.853	4.704			9.557
Koen Kerremans, ondervoorzitter <i>(sinds 29.04.2016)</i>	13.253	7.392			20.645
Heidi Loos	7.280	6.720		3.024	17.024
Johan Massy	7.280	7.392			14.672
Lode Morlion, voorzitter <i>(tot 29.04.2016)</i>	13.439				13.439
Leo Nijssen	7.280	7.392			14.672
Walter Nonneman	7.280	7.392	6.720		21.392
Liesbet Okkerse <i>(sinds 29.04.2016)</i>	4.853	4.704			9.557
Jos Peeters	7.280	7.392			14.672
Daniel Renard	7.280	7.392			14.672
Dieter Scheiff	7.280	6.720			14.000
Ivan T'Jampens	7.280	7.392			14.672
Luc Vandecatseye <i>(sinds 29.04.2016)</i>	4.853	4.704			9.557
Henri Vandermeulen	7.280	7.392			14.672
Ghislaine Van Kerckhove, ondervoorzitter <i>(tot 29.04.2016)</i>	4.480	2.688			7.168
VOF Charles Van Wymeersch <i>(vaste vertegenwoordiger Charles Van Wymeersch)</i>	8.809	8.131		3.252	20.192
Anita Verresen <i>(tot 29.04.2016)</i>	1.493	2.688			4.181
Guido Veys	7.280	7.392			14.672
TOTAAL	183.524	125.059	6.720	9.300	324.603

Tabel 6: Vergoedingen bestuurders B en C

Vergoeding van de bestuurders A (leden van het Comité van Dagelijks Bestuur van Cera en van de gedelegeerd bestuurders van Cera Beheersmaatschappij)

De vergoeding van de leden van het Comité van Dagelijks Bestuur van Cera/bestuurders A is contractueel vastgelegd. Deze vergoeding is samengesteld uit een vaste vergoeding, het gebruik van een bedrijfswagen of een verplaatsingsvergoeding en een marktconform verzekeringspakket, met onder meer een aanvullend ouderdoms- of overlevingspensioen, een hospitalisatieverzekering en een bijstandsverzekering. Aan de leden van het Comité van Dagelijks Bestuur/bestuurders A worden geen aandelenopties toegekend. De voorzitter van het Comité van Dagelijks Bestuur ontvangt tevens een variabele vergoeding.

Over het afgelopen boekjaar hebben de bestuurders A, van wie het mandaat bij Cera Beheersmaatschappij niet vergoed wordt, als leden van het Comité van Dagelijks Bestuur van Cera, samen in totaal een vergoeding van 964.800 euro ontvangen, waarvan 158.617 euro als variabele vergoeding. Van de vaste vergoeding van de leden van het Comité van Dagelijks Bestuur wordt 80% gedragen door Cera en 20% door KBC Ancora, dit laatste in het kader van de kostendelende vereniging tussen Cera en KBC Ancora.

Vergoeding bestuurder D (lid van het Managementcomité van Cera, die geen lid is van het Comité van Dagelijks Bestuur van Cera, en die namens de Cera-groep een bestuursmandaat opneemt in de KBC-groep)

De bestuurder D ontvangt geen enkele vergoeding uit hoofde van zijn mandaat als bestuurder.

Mandaten

Op 31.12.2016 waren de mandaten, die namens Cera worden opgenomen in de KBC-groep, als volgt ingevuld:

KBC Groep NV

Franky Depickere	<i>lid Raad van Bestuur, Overlegcomité van Zaakvoerders, Benoemingscomité en voorzitter Risico- & Compliancecomité</i>
Katelijan Callewaert	<i>lid Raad van Bestuur, Overlegcomité van Zaakvoerders</i>
Walter Nonneman	<i>lid Raad van Bestuur</i>
Matthieu Vanhove	<i>lid Raad van Bestuur</i>

KBC Bank NV

Franky Depickere	<i>lid Raad van Bestuur en voorzitter Risico- & Compliancecomité</i>
Katelijan Callewaert	<i>lid Raad van Bestuur</i>
Walter Nonneman	<i>lid Raad van Bestuur</i>
Matthieu Vanhove	<i>lid Raad van Bestuur</i>

KBC Verzekeringen NV

Franky Depickere	<i>lid Raad van Bestuur en voorzitter Risico- & Compliancecomité</i>
Katelijan Callewaert	<i>lid Raad van Bestuur</i>
Walter Nonneman	<i>lid Raad van Bestuur</i>
Matthieu Vanhove	<i>lid Raad van Bestuur</i>

CBC Banque SA

Franky Depickere	<i>lid Raad van Bestuur, Benoemingscomité en Vergoedingscomité</i>
Charles Van Wymeersch	<i>lid Raad van Bestuur</i>

Československá Obchodní Banka a.s. (Tsjechië)

Franky Depickere	<i>lid Raad van Bestuur</i>
------------------	-----------------------------

Commissaris

De externe controle wordt uitgeoefend door KPMG Bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door **Olivier Macq**.

Operationele werking

Comité van Dagelijks Bestuur

Dit Comité is het statutaire orgaan dat enerzijds belast is met de uitvoering van de besluiten van de Raad van Bestuur van Cera Beheersmaatschappij en dat anderzijds verantwoordelijk is voor het dagelijkse bestuur. Op basis van de maandelijkse rapportering op de Raad van Bestuur, houdt die raad toezicht op de werkzaamheden van het Comité. Naast de vele informele contacten kwam het Comité van Dagelijks Bestuur 10 keer bijeen in de loop van 2016.

Het Comité van Dagelijks Bestuur was op 31.12.2016 als volgt samengesteld:

Franky Depickere

Katelijn Callewaert

Managementcomité

Het Comité van Dagelijks Bestuur delegeert onder zijn verantwoordelijkheid bevoegdheden aan het Managementcomité en, in overleg met het Managementcomité, specifieke taken aan personeelsleden van Cera. Het Managementcomité is verantwoordelijk voor de organisatorische en operationele beslissingen, het functioneren van de exploitatie in haar geheel en het beleidsvoorbereidende werk ter attentie van het Comité van Dagelijks Bestuur en de Raad van Bestuur.

Op 31.12.2016 was het Managementcomité als volgt samengesteld:

Bert Craps

Luc De Bolle

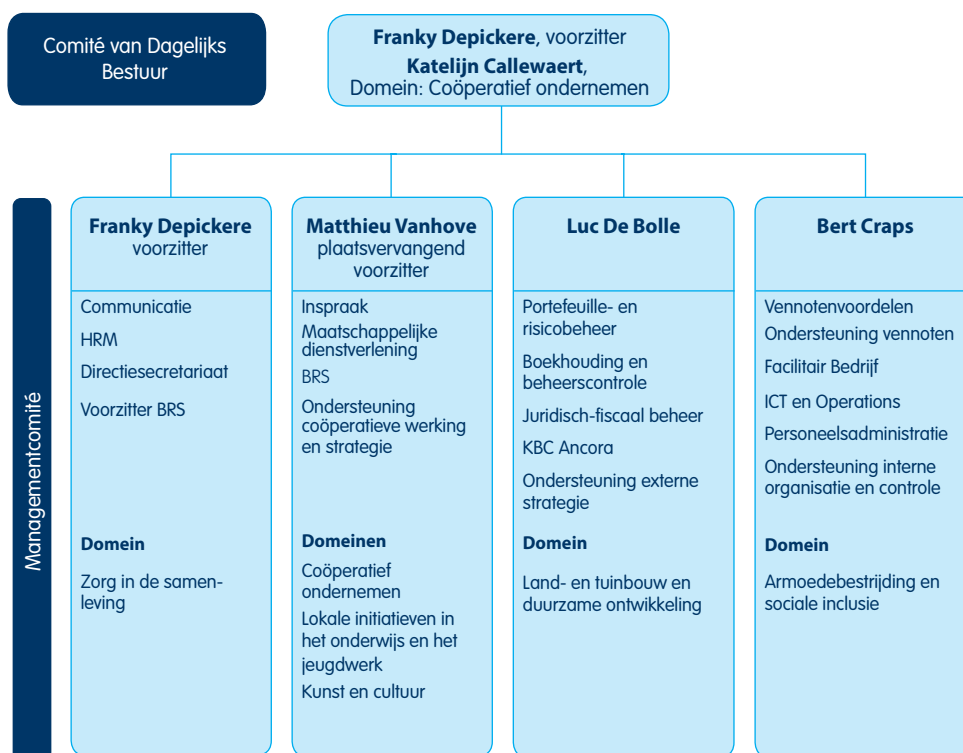
Franky Depickere

Matthieu Vanhove

Dat de leden van het Managementcomité, naast het uitoefenen van hun leidinggevende functies die uit het organogram blijken, ook beleidsvoorbereidend werk doen, sluit aan bij de drie pijlers van Cera en wordt concreet als volgt ingevuld: de afdeling Financieel Patrimonium, onder leiding van Luc De Bolle, ondersteunt de personen die op voordracht van Cera bestuursmandaten bekleden binnen de KBC-groep. Bert Craps doet het beleidsvoorbereidende werk voor de ondersteuning van de interne organisatie, de interne controle en ICT. Matthieu Vanhove heeft als bijkomende opdracht het strategische denkwerk over de coöperatie als ondernemingsvorm mee voor te bereiden. Zowel nationaal als internationaal is de wereld van de coöperatie volop in beweging. Het is voor Cera van vitaal belang de evoluties, trends en innovaties op de voet te volgen, mee te helpen sturen en uit te maken wat ze voor de eigen organisatie kunnen betekenen. De ervaring leert overigens dat de coöperatieve buitenwereld, onder andere de Internationale Raiffeisen Unie (IRU), de innoverende initiatieven van Cera op de voet volgt en als bijzonder inspirerend aanziet.

In de loop van 2016 kwam het Managementcomité 18 keer samen.

Organogram

Grafiek 3: Organogram Cera per 31.12.2016

Bijzonder verslag van de statutair zaakvoerder over de wijze waarop de vennootschap toezicht houdt op de erkenningsvoorwaarden voor de NRC

Wettelijk kader

Artikel 1, §7 van het koninklijk besluit van 8 januari 1962 tot vaststelling van de voorwaarden tot erkenning van de nationale groeperingen van coöperatieve vennootschappen en van de coöperatieve vennootschappen (hierna: het koninklijk besluit van 8 januari 1962) stelt dat de bestuurders jaarlijks een bijzonder verslag dienen op te maken over de wijze waarop de vennootschap toezicht houdt op de erkenningsvoorwaarden, in het bijzonder deze bedoeld in paragraaf 1, 6° en 8°, dat in voorkomend geval, wordt gevoegd in het jaarverslag.

De erkenningsvoorwaarden zijn:

- De toetreding van vennoten gebeurt vrijwillig
- De aandelen scheppen binnen iedere waardecategorie dezelfde rechten en verplichtingen
- Alle vennoten op de Algemene Vergadering hebben gelijk stemrecht of de statuten voorzien een stemkrachtbeperking voor iedere vennoot tot 10% van de stemmen.
- De bestuurders en de commissarissen worden door de Algemene Vergadering benoemd
- Het dividend mag niet hoger zijn dan 6%
- Het voornaamste doel van de vennootschap is het verschaffen van een economisch of sociaal voordeel aan de vennoten ter bevrediging van hun beroeps- of persoonlijke behoeften
- Het mandaat van de bestuurders is onbezoldigd
- Een gedeelte van de jaarlijkse inkomsten wordt voorbehouden voor informatieverstrekking aan en opleiding van haar huidige of potentiële leden of het grote publiek.

Bijzonder verslag Cera

Overeenkomstig artikel 1, §7 van het koninklijk besluit van 8 januari 1962 brengt de statutaire zaakvoerder hierbij verslag uit over de wijze waarop de vennootschap in het boekjaar 2016 toezicht heeft gehouden op de erkenningsvoorwaarden zoals bepaald in dit koninklijk besluit.

Het is nuttig om dit bijzonder verslag samen te lezen met het volledig jaarverslag van Cera over het boekjaar 2016. In dit jaarverslag wordt dieper ingegaan op alle facetten van de werking van Cera, met inbegrip van balans, resultatenrekening, toelichting, sociale balans en de commentaar bij de jaarrekening.

De toetreding van de vennoten gebeurt vrijwillig

Intekenen op E-aandelen van Cera kan enkel door natuurlijke personen en dit tijdens een periode waarin Cera een emissie van E-aandelen organiseert. Een inschrijving op E-aandelen kan zowel door personen die al E-aandelen bezitten (een vennoot kan maximaal 100 E-aandelen bezitten) als door personen die nog geen E-aandelen bezitten. E-aandelen zijn coöperatieve aandelen op naam, cfr. artikel 356 en volgende van het Wetboek van Vennootschappen.

Bij intekening op een of meerdere pakketten E-aandelen ondertekent de betrokken natuurlijke persoon een aanvraag tot inschrijving op E-aandelen. Indien er ingetekend wordt voor een minderjarige ondertekent de wettelijke vertegenwoordiger de aanvraag tot inschrijving op E-aandelen.

Na aanvaarding door de statutair zaakvoerder van Cera wordt men vennoot van Cera.

De statutair zaakvoerder mag noch de toetreding noch de uitsluiting van een vennoot uit speculatieve of willekeurige overwegingen weigeren, respectievelijk uitspreken, tenzij die vennoot niet of niet langer aan de algemene toelatingsvoorwaarden voldoet of daden verricht die strijdig zijn met de belangen van de vennootschap.

In geval van weigering tot toetreding of uitsluiting zal de statutair zaakvoerder de objectieve redenen van weigering tot toetreding of de uitsluiting meedelen aan de betrokkene die daarom verzoekt.

In 2016 tekenden 7816 nieuwe vennoten in op Cera-aandelen en schreven 23.331 bestaande vennoten in op bijkomende aandelen. Er werden in het voorbije boekjaar geen toetredingen geweigerd en evenmin waren er uitsluitingen.

De aandelen scheppen binnen iedere waardecategorie dezelfde rechten en plichten

Hierna bespreken we volgende aspecten:

- Deelname aan de Algemene Vergadering
- Besteding van de nettowinst van het boekjaar
- Dividenduitkering
- Informatieverstrekking

Deelname aan de Algemene Vergadering (artikelen 16 t.e.m. 27 van de statuten)

De Algemene Vergadering bestaat uit alle vennoten, met inbegrip van de statutair zaakvoerder. De vennoten worden uitgenodigd voor de jaarlijkse Algemene Vergadering die plaatsvindt in de loop van de maand juni. Zij worden minstens 15 volle kalenderdagen vóór de vergadering uitgenodigd door middel van een schriftelijk bericht aan de vennoten en/of mededeling in de pers.

Jaarlijks wordt op 15 mei, of als dit een zon- of feestdag is, op de eerstvolgende werkdag, in 10 nationaal verspreide Nederlands-, Frans- en Duitstalige kranten een aankondiging voor de jaarlijkse Algemene Vergadering geplaatst.

Op schriftelijk verzoek van vennoten die aandelen bezitten die op het ogenblik van hun verzoek 10% van het kapitaal van de vennootschap vertegenwoordigen, zal een Algemene Vergadering bijeengeroepen worden.

Op schriftelijk verzoek van vennoten die aandelen bezitten die op het ogenblik van hun verzoek tien percent van het kapitaal van de vennootschap vertegenwoordigen, zal elk voorstel, dat schriftelijk aan de statutair zaakvoerder wordt overgemaakt vóór de agenda is vastgesteld, op de agenda opgenomen worden.

Enkel vennoten of wettelijke vertegenwoordigers van vennoten kunnen aan de Algemene Vergadering deelnemen. Een vennoot kan zich bij schriftelijke volmacht laten vertegenwoordigen, doch alleen door een andere vennoot. De oproeping voor de Algemene Vergadering kan bepalen aan welke modaliteiten de volmachten voor de Algemene Vergadering moeten voldoen. Iedere gevolmachtigde kan slechts één vennoot vertegenwoordigen.

De Algemene Vergadering over het boekjaar 2015 vond plaats op 4 juni 2016. Er waren 1534 vennoten aanwezig of vertegenwoordigd met in totaal 2.336.922 aandelen. Deze aantallen zijn in lijn met deze in de voorgaande jaren.

Besteding van de nettowinst van het boekjaar

De nettowinst van het boekjaar wordt, overeenkomstig artikel 29 van de statuten, als volgt besteed:

- Minstens 5% aan de wettelijke reserve in zover de wet het oplegt.
- Aan de vennoten een dividend op het gestorte bedrag van hun aandelen. Indien dit bedrag voor een periode van minder dan één jaar gestort bleef, zal de winstuitkering voor de houders van E-aandelen pro rata temporis gebeuren. Het toegekende percentage op de aandelen kan maximaal datgene zijn dat is vastgesteld in de voorwaarden tot erkenning voor de Nationale Raad voor de Coöperatie.
- Het overschot aan de vrije reserve.

Het staat de Algemene Vergadering vrij op voorstel van de statutair zaakvoerder andere reservefondsen te maken. Evenzo mag zij over de ganse winst anders beschikken, behoudens de wettelijke voorschriften m.b.t. de wettelijke reserve.

KPMG Bedrijfsrevisoren, Commissaris, vertegenwoordigd door Olivier Macq, heeft over het boekjaar 2016 een verslag met een 'oordeel zonder voorbehoud' afgeleverd. In een bijkomende verklaring staat in dit verslag dat de resultaatverwerking die aan de Algemene Vergadering wordt voorgesteld, overeenstemt met de wettelijke en statutaire bepalingen.

Dividenduitkering

De dividendpolitiek van Cera houdt rekening met de coöperatieve specificiteit van Cera, haar (recurrente) resultaten en haar langetermijndoelstellingen als maatschappelijke investeerder. Het dividend kan verschillen van jaar tot jaar. Er kan ook voorgesteld worden om geen dividend toe te kennen.

Het toegekende percentage op de aandelen kan maximaal datgene zijn dat is vastgesteld in de voorwaarden tot erkenning voor de Nationale Raad voor de Coöperatie. Sinds 1996 bedraagt dit maximaal 6%.

Over het boekjaar 2016 stelt de Raad van Bestuur aan de Algemene Vergadering voor om een dividend van 2,5% toe te kennen. Dit is hetzelfde percentage als over de 3 voorgaande boekjaren.

Informatieverstrekking

Vennoten die erom verzoeken krijgen vanaf 15 dagen voor de Algemene Vergadering het jaarverslag toegestuurd, met inbegrip van de jaarrekening en het verslag van de commissaris. Cera stelt deze informatie ook ter beschikking op haar website. Bij uitbetaling van het dividend ontvangen de vennoten informatie over hun dividend via de mededeling bij de storting op hun financiële rekening.

De vennoten ontvangen ook meer algemene informatie over de werking van Cera. In 2016 communiceerde Cera op regelmatige basis met haar vennoten door onder meer gedrukte semestriële magazines (CeraScoop en CeraSelect) die op gezinsbasis verstuurd worden en elektronische nieuwsbrieven en via haar website.

Alle vennoten op de Algemene Vergadering hebben gelijk stemrecht of de statuten voorzien een stemkrachtbeperking voor iedere vennoot tot 10% van de stemmen

De Algemene Vergadering bestaat uit alle vennoten. Elk aandeel geeft recht op één stem, ongeacht de soort, met dien verstande dat geen enkele vennoot aan de stemming mag deelnemen, voor zichzelf en als lasthebber, voor een groter aantal stemmen, dan één tiende van

de som van de in de Algemene Vergadering aanwezige of vertegenwoordigde stemmen.

Zoals in de voorbije jaren werd het stemrecht op de Algemene Vergadering van 4 juni 2016 over het boekjaar 2015 conform deze regels toegepast. Dit zal ook het geval zijn op de Algemene Vergadering van 10 juni 2017 over het boekjaar 2016.

De bestuurders en de commissarissen worden door de Algemene Vergadering benoemd

De vennootschap wordt bestuurd door één zaakvoerder. De naamloze vennootschap Cera Beheersmaatschappij is aangesteld tot statutair zaakvoerder en heeft Franky Depickere aangesteld als vaste vertegenwoordiger voor haar bestuursmandaat in Cera CVBA. De statutair zaakvoerder kan enkel afgezet worden door de Algemene Vergadering en beslissend met een 90%- meerderheid. In dat geval benoemt een Buitengewone Algemene Vergadering, beslissend met een 90%- meerderheid, een nieuwe statutair zaakvoerder.

Cera Beheersmaatschappij NV heeft, als statutair zaakvoerder van Cera, een ruime vertegenwoordiging van de vennoten van Cera opgenomen in haar Raad van Bestuur, die samengesteld is uit:

- Gedelegeerd bestuurders/leden van het Comité van Dagelijks Bestuur van Cera (bestuurders A)
- Niet-uitvoerende bestuurders, vertegenwoordigers van de vennoten die, in voorkomend geval, ambtshalve lid zijn van de overlegorganen die functioneren binnen Cera Ancora VZW (Regionale Adviesraad en Nationale Adviesraad) (bestuurders B)
- Niet-uitvoerende, externe bestuurders (bestuurders C)
- Lid van het Managementcomité van Cera, dat geen lid is van het Comité van Dagelijks Bestuur van Cera en dat namens de Cera-groep een bestuursmandaat opneemt in de KBC-groep of daartoe zal worden voorgedragen (bestuurder D)

De bestuurders B zijn vertegenwoordigers van de vennoten, die zoals alle vennoten, slechts een kleine minderheidsparticipatie aanhouden in Cera. Ze zetelen in de overlegorganen die functioneren binnen Cera Ancora. Bij deze benoeming wordt rekening gehouden met een geografische spreiding van de 14 mandaten. De ruime vertegenwoordiging van vennoten in de Raad van Bestuur draagt bij tot een optimale betrokkenheid bij de financiële en coöperatieve activiteiten, zowel op nationaal als regionaal vlak. De bestuurders B maken altijd de meerderheid uit binnen de Raad van Bestuur.

De namen van de bestuurders en hun hoedanigheden (bestuurder A, B, C of D), hun eventuele benoeming in een van de comités en hun aanwezigheden op de vergaderingen in 2016, zijn in detail opgenomen in het jaarverslag.

Het dividend mag niet hoger zijn dan 6%

Hiervoor verwijzen we naar het deel op p. 38, 'Dividenduitkering'.

Het voornaamste doel van de vennootschap is het verschaffen van een economisch of sociaal voordeel aan de vennoten ter bevrediging van hun beroeps- of persoonlijke behoeften

Geïnspireerd door de waarden van F.W. Raiffeisen vormen samenwerking, solidariteit en respect voor iedereen al honderdvijfentwintig jaar de basis voor coöperatief ondernemerschap van Cera.

Cera creëert economische en maatschappelijke meerwaarde voor de vennoten en de ruimere samenleving:

- Cera zorgt als belangrijke aandeelhouder voor sterke fundamenten van KBC Groep
- Cera realiseert een positieve maatschappelijke impact
- De vennoten genieten van unieke voordelen op een ruim aanbod aan producten en diensten

Cera: belangrijke aandeelhouder van KBC Groep

De Cera-groep (Cera en KBC Ancora) controleert ca. 21,2 % van de aandelen van KBC Groep. Cera is, samen met KBC Ancora, MRBB en 'Andere Vaste Aandeelhouders' (AVA's) toegetreden tot een Syndicaatsovereenkomst. De globale participatie van deze partners is iets meer dan 40%.

Hierdoor kan Cera bijdragen tot de strategievorming van en het toezicht op de vennootschappen van de KBC-groep, rekening houdend met haar coöperatieve waarden. Als bank-verzekeraar wil KBC de dromen van alle stakeholders helpen waarmaken en beschermen op een duurzame en maatschappelijke verantwoorde manier. Duurzaamheid betekent voor KBC als bank-verzekeraar dat KBC in staat is en in staat zal blijven, zonder externe hulp, tegemoet te komen aan de noden van de samenleving en de verwachtingen van alle stakeholders: klanten, beleggers, overheden, aandeelhouders en medewerkers.

Door haar participatie in KBC Groep draagt Cera rechtstreeks en onrechtstreeks bij tot het welzijn en de welvaart van de vennoten. Inkomsten die Cera haalt uit deze participatie worden immers gebruikt voor de werking van Cera (vennotenvoordelen, maatschappelijke impact, participatie en inspraak) en voor de uitkering van het dividend.

Cera creëert een positieve maatschappelijke impact

Samen met haar vennoten maakt Cera werk van een positieve maatschappelijke impact op verschillende domeinen. Cera investeert in de samenleving vanuit een langetermijnvisie, in het sociale belang van de vennoten en de ruimere samenleving. Elders in het jaarverslag leest u hierover meer.

Unieke voordelen op producten en diensten

Door de kracht van samenaankoop kan Cera belangrijke kortingen aanbieden aan de vennoten en dit op een ruim gamma producten en diensten. De communicatie hiervan gebeurt zowel via gedrukte magazines als via e-zines en de website. De responscijfers, die elders in het jaarverslag opgenomen zijn, bewijzen elk jaar - en dus ook in 2016 - dat deze voordelen erg geapprecieerd worden.

Het mandaat van de bestuurders is onbezoldigd

Het mandaat van de statutair zaakvoerder is niet bezoldigd. Indien de statutair zaakvoerder een opdracht vervult met bijzondere of vaste prestaties, mag hiervoor een vergoeding worden toegekend. Deze vergoeding wordt, indien de statutair zaakvoerder erom verzoekt, toegekend door de Algemene Vergadering. Deze beslist met gewone meerderheid op de jaarvergadering volgend op het boekjaar waarin de opdracht werd vervuld. Deze vergoeding is in geen geval een deelname in de vennootschapswinst. Deze regeling bleef ook in 2016 van toepassing.

Cera heeft geen controlerende vennoot. KPMG Bedrijfsrevisoren is benoemd als commissaris. Conform de regelgeving wordt de vergoeding voor dit mandaat voorgelegd aan en goedgekeurd door de Algemene Vergadering van Cera.

Informatieverstrekking aan en opleiding van huidige en potentiële leden en het grote publiek

Cera hecht veel belang aan informatieverstrekking en opleiding en investeert hier sterk in. Hierna volgen enkele markante gegevens uit 2016:

- Twee maal per jaar ontvangen de vennoten de magazines CeraScoop en CeraSelect in de brievenbus. Deze magazines geven een beeld van de ruime werking van Cera en zoomen in op specifieke thema's die van belang zijn voor de vennoten. Daarnaast zijn er de periodieke e-zines die een ook ruime verspreiding kennen. Deze e-zines spelen in op de actualiteit en geven de vennoten bijkomende informatie en mogelijkheden tot interactie.
- Vijf adviseurs begeleiden de inspraakstructuur: 45 Regionale Adviesraden, met in totaal zo'n 900 leden, hebben drie maal per jaar een formele en eenmaal per jaar een informele vergadering. Daarnaast zijn er regelmatige afstemmings- en planningsvergaderingen met bestuursleden, zowel individueel als in groep.
- De Nationale Adviesraad vergaderde twee maal en hierop waren in totaal 403 personen aanwezig.
- Regionale Adviesraden organiseerden in 2016 vijftien Cera vennotenontmoetingen, waarop meer dan 3700 deelnemers waren.
- Het team van maatschappelijke dienstverlening verzorgde 67 activiteiten (studiedagen, infosessies, voordrachten, ...) aansluitend bij de domeinen en de thema's waarin Cera actief is.
- 34 coöperaties, waarvan 26 in oprichting, kregen advies op vlak van coöperatief ondernemen. 1227 personen namen deel aan vormingssessies. Bezoeken aan coöperaties in binnen- en buitenland kenden in 2016 veel succes. Ook 2016 namen Cera-delegaties deel aan nationale en internationale studiedagen en congressen.
- In 2016 werd de Cera Cooperative Academy (CCA) verder uitgebouwd. Meer dan 550 mensen namen deel aan sessies over onder meer 'Inzicht in armoede', 'Financiële geletterdheid', 'Circulaire economie' en 'Digitalisering'.
- Bijzondere aandacht ging naar de Cera Next Generation-werking die focust op 25- tot 35-jarigen.

In 2016 streek Cera GoodWalk,
de duurzame wandelzoektocht,
neer in Borgerhout.

Meer dan **5700** sportievelingen
gingen op pad om er tal van
duurzame initiatieven te
ontdekken.

NIET-GECONSOLIDEERDE JAARREKENING VAN CERA

Balans, resultatenrekening en toelichting

Niet-geconsolideerde balans na resultaatverwerking (in euro)

	2016	2015
ACTIVA	1.929.212.790	1.531.860.070
VASTE ACTIVA	1.838.022.373	1.456.115.531
Immateriële vaste activa		400
Materiële vaste activa	17.638.166	12.051.929
Terreinen en gebouwen	7.594.773	7.240.158
Meubilair en rollend materieel		378
Overige materiële vaste activa	1.624.944	1.601.634
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	8.418.448	3.209.758
Financiële vaste activa	1.820.384.207	1.444.063.202
Verbonden ondernemingen	1.441.796.702	1.105.981.464
<i>Deelnemingen</i>	<i>1.441.796.702</i>	<i>1.105.981.464</i>
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	378.349.337	337.843.838
<i>Deelnemingen</i>	<i>378.349.337</i>	<i>337.843.838</i>
Andere financiële vaste activa	238.168	237.899
<i>Aandelen</i>	<i>237.500</i>	<i>237.500</i>
<i>Vorderingen en borgtochten in contanten</i>	<i>668</i>	<i>399</i>
VLOTTENDE ACTIVA	91.190.417	75.744.540
Vorderingen op ten hoogste één jaar	9.124.683	5.778.616
Handelsvorderingen	87.067	166.020
Overige vorderingen	9.037.616	5.612.596
Geldbeleggingen	91.852	91.896
Overige beleggingen	91.852	91.896
Liquide middelen	81.913.483	69.575.122
Overlopende rekeningen	60.399	298.905

	2016	2015
PASSIVA	1.929.212.790	1.531.860.070
EIGEN VERMOGEN	1.839.987.612	1.444.431.037
Kapitaal	583.775.026	525.075.122
Geplaatst kapitaal	583.775.026	525.075.122
Reserves	1.255.618.077	919.355.915
Wettelijke reserve	3.862.543	3.862.543
Beschikbare reserves	1.251.755.534	915.493.372
Kapitaalsubsidies	594.509	
SCHULDEN	89.225.178	87.429.034
Schulden op meer dan één jaar		65.875.210
Financiële schulden		65.875.000
<i>Overige leningen</i>		65.875.000
Overige schulden		210
Schulden op ten hoogste één jaar	88.815.552	21.156.025
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	65.875.331	0
Handelsschulden	3.838.836	3.932.973
<i>Leveranciers</i>	3.838.836	3.932.973
Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	1.929.352	1.460.172
<i>Belastingen</i>	258.153	146.728
<i>Bezoldigingen en sociale lasten</i>	1.671.199	1.313.444
Overige schulden	17.172.034	15.762.881
Overlopende rekeningen	409.626	397.798

Niet-geconsolideerde resultatenrekening na resultaatverwerking (in euro)

	2016	2015
RESULTATEN	376.476.543	62.809.538
KOSTEN	36.038.872	45.078.688
Kosten van schulden	2.675.205	2.746.748
Andere financiële kosten	21.054	17.151
Diensten en diverse goederen	14.565.525	15.109.638
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	6.367.499	6.263.290
Diverse lopende kosten	60.681	39.507
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	26.887	28.474
Waardeverminderingen *	44	127
<i>Op vlottende activa</i>	44	127
Minderwaarden bij realisatie *	12.319.603	20.871.453
<i>Van financiële vaste activa</i>	12.319.603	20.871.453
Belastingen op het resultaat	2.374	2.300
OPBRENGSTEN	412.515.415	107.888.227
Opbrengsten uit financiële vaste activa	11.128.760	82.771.891
<i>Dividenden</i>	11.128.760	82.771.891
Opbrengsten uit vlottende activa	62.772	26.238
Andere financiële opbrengsten	1.223	955
Opbrengsten uit geleverde diensten	1.533.003	2.145.996
Andere lopende opbrengsten	2.327.840	2.067.506
Terugneming van waardeverminderingen *	397.458.036	20.871.453
<i>Op financiële vaste activa</i>	397.458.036	20.871.453
Uitzonderlijke opbrengsten *	3.780	4.189
RESULTAATVERWERKING		
Te bestemmen winst of verlies	376.476.543	62.809.538
<i>Te bestemmen winst of verlies van het boekjaar</i>	376.476.543	62.809.538
Toevoeging aan het eigen vermogen	362.997.689	49.965.071
<i>Aan de overige reserves</i>	362.997.689	49.965.071
Uit te keren winst	13.478.854	12.844.467
<i>Vergoeding van het kapitaal</i>	13.478.854	12.844.467

* In de toelichting bij de jaarrekening worden deze rubrieken omschreven als recurrente en niet-recurrente kosten en opbrengsten

Toelichting

Schema van de resultatenrekening

Voor de voorstelling van de resultatenrekening in dit jaarverslag heeft Cera gebruik gemaakt van het schema van de resultatenrekening van de portefeuillemaatschappijen, gezien dit beter aansluit bij de aard van haar activiteiten. Cera verkreeg hiervoor op 10.04.2004 toestemming van de minister van Economie. Deze goedkeuring was noodzakelijk gezien het statuut van de portefeuillemaatschappijen werd opgeheven door de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

Staat van de immateriële vaste activa

	2016	2015
	Concessies, octrooien, licenties, knowhow, merken en soortgelijke rechten	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	24.000	24.000
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van boekjaar		23.600
Mutaties tijdens het boekjaar		
Geboekt	400	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	24.000	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	0	

Staat van de materiële vaste activa

	2016	2015
	Terreinen en gebouwen	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar		7.336.065
Mutaties tijdens het boekjaar		
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	380.724	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	7.716.789	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar		95.907
Mutaties tijdens het boekjaar		
Geboekt	26.109	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	122.016	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	7.594.773	

	2016	2015
	Meubilair en rollend materieel	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	50.246	50.246
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar		49.868
Mutaties tijdens het boekjaar		
Geboekt	378	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	50.246	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	0	

	2016	2015
	Overige materiële vaste activa	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar		1.601.634
Mutaties tijdens het boekjaar		
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	23.310	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	1.624.944	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	1.624.944	

	2016	2015
	Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar		3.209.758
Mutaties tijdens het boekjaar		
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	5.208.690	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8.418.448	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	8.418.448	

Staat van de financiële vaste activa

Deelnemingen en aandelen	Verbonden ondernemingen	Ondernemingen met deelnemings-verhouding	Andere ondernemingen
Aanschaffingswaarde per einde van het vorige boekjaar	1.947.729.408	378.349.337	237.500
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	9.273.000		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	30.410.300		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	1.926.592.108	378.349.337	237.500
Waardeverminderingen per einde van het vorige boekjaar	841.747.944	40.505.499	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Teruggenomen	356.952.538	40.505.499	
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	484.795.407		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	1.441.796.702	378.349.337	237.500

Vorderingen	Verbonden ondernemingen	Ondernemingen met deelnemings-verhouding	Andere ondernemingen
Nettoboekwaarde per einde van het vorige boekjaar			399
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen			269
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR			668

Inlichtingen betreffende de deelnemingen en maatschappelijke rechten in andere ondernemingen ten belope van minstens 10% van het geplaatste kapitaal

Naam en ondernemingsnummer	Aangehouden maatschappelijke rechten			Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening		
	Rechtstreeks		Dochters	Jaarrekening per	Eigen vermogen	Nettoresultaat
	Aantal gewone aandelen	%	%		(+) of (-) in euro	
KBC Ancora Comm. VA Mgr. Ladeuzeplein 15 3000 Leuven - België 0464.965.639	42.685.392	54,51		30.06.2016	2.045.205.969	-20.160.886
KBC Groep NV (geconsolideerd) Havenlaan 2 1080 Brussel - België 0403.227.515	11.127.166	2,66	18,53	31.12.2016	15.957.194.271	2.427.302.680
BRS Microfinance Coop CVBA Mgr. Ladeuzeplein 15 3000 Leuven - België 0508.996.711	9.682	70,21		31.12.2015	727.474	3.660
FWR Consult CVBA Mgr. Ladeuzeplein 15 3000 Leuven - België 0546.587.773	198	99,00		31.12.2016	20.364	364

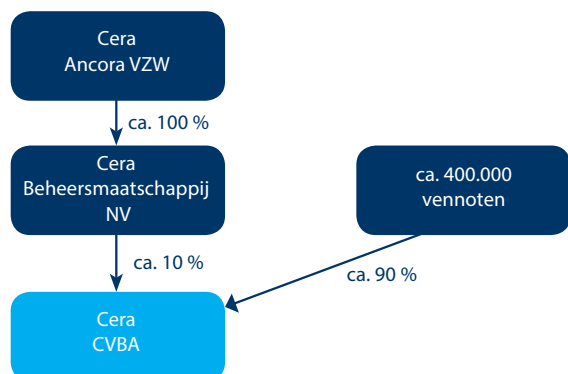
Geldbeleggingen: overige geldbeleggingen

	2016	2015
Aandelen	91.852	91.896
Boekwaarde verhoogd met het niet- opgevraagde bedrag	91.852	91.896

Staat van het kapitaal

	Bedragen	Aantal aandelen
Geplaatst kapitaal per einde van het vorige boekjaar	525.075.122	22.755.997
Wijzigingen tijdens het boekjaar		
<i>B-aandelen</i>	-1.632.807	-263.356
<i>D-aandelen</i>	-3.126.039	-168.157
<i>E-aandelen</i>	63.458.750	1.269.175
Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar	583.775.026	
Soorten aandelen (op naam)		
<i>B-aandelen</i>	57.225.541	9.229.926
<i>C-aandelen</i>	54.538.000	2.200.000
<i>D-aandelen</i>	80.595.235	4.335.408
<i>E-aandelen</i>	391.415.250	7.828.325
TOTAAL		23.593.659

Aandeelhoudersstructuur

Staat van de schulden

	2016
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	
Financiële schulden	65.875.000
Overige leningen	65.875.000
Overige schulden	331
Totaal van de schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	65.875.331
Schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming	
Financiële schulden	65.875.000
Overige leningen	65.875.000
Totaal van de schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming	65.875.000
Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	
Niet-vervallen belastingenschulden	258.153
Andere schulden m.b.t. bezoldigingen en sociale lasten	1.671.199

Bedrijfsresultaten

	2016	2015
Bedrijfsopbrengsten		
Netto-omzet		
Uitsplitsing per bedrijfscategorie		
Vennotenvoordelen	1.531.292	2.143.037
Overige	1.711	2.959
Uitsplitsing per geografische markt		
België	1.533.003	2.145.996
Andere lopende opbrengsten		
Exploitatiesubsidies en vanwege de overheid ontvangen compenserende bedragen	3.470	2.316

	2016	2015
Bedrijfskosten		
Werknemers ingeschreven in het personeelsregister		
Totaal aantal op afsluitingsdatum	49	43
Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten	44,1	38,9
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	65.418	58.317
Personeelskosten		
Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	4.365.876	3.941.613
Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen	1.164.683	1.226.710
Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen	611.729	892.827
Andere personeelskosten	225.212	202.140
Diverse lopende bedrijfskosten		
Bedrijfsbelastingen en -taksen	18.351	17.981
Andere	42.330	21.527
Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen		
Totaal op afsluitdatum	1	1
Gemiddeld aantal berekend in voltijdse equivalenten	1,0	0,8
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	1.949	1.501
Kosten voor de onderneming	113.933	78.834

Financiële resultaten

	2016	2015
Recurrente financiële resultaten		
Waardeverminderingen op vlottende activa		
Geboekt	44	127

Opbrengsten en kosten van uitzonderlijke omvang of uitzonderlijke mate van voorkomen

	2016	2015
Niet-recurrente opbrengsten	397.461.816	20.875.642
Niet-recurrente financiële opbrengsten	397.461.816	20.875.642
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	397.458.036	20.871.453
Andere niet-recurrente financiële opbrengsten	3.780	4.189
Niet-recurrente kosten	12.319.603	20.871.453
Niet-recurrente financiële kosten	12.319.603	20.871.453
Minderwaarden bij de realisatie van financiële vaste activa	12.319.603	20.871.453

Belastingen en taken

	2016
Belastingen op het resultaat van het boekjaar	2.374
Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen	3.014.791
Geactiveerde overschotten van betaalde belastingen en voorheffingen	3.012.417
Belangrijkste oorzaken van de verschillen tussen de winst voor belastingen, zoals die blijkt uit de jaarrekening, en de geraamde belastbare winst	
Definitief belaste inkomsten ontvangen dividend	10.570.808
Terugname van waardeverminderingen op financiële vaste activa	385.138.433

Belastingen op de toegevoegde waarde en belastingen ten laste van derden	2016	2015
De belasting op de toegevoegde waarde in rekening gebracht		
Aan de onderneming (aftrekbaar)	222.522	32.601
Door de onderneming	968.017	180.133
De ingehouden bedragen ten laste van derden als		
Bedrijfsvoorheffing	1.793.736	1.520.532
Roerende voorheffing	555	549

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

	2016
Zakelijke zekerheden	
Boekwaarde van de in pand gegeven activa	105.407.158

	2016
Bedrag, aard en vorm van belangrijke hangende geschillen en andere belangrijke verplichtingen	
Verplichtingen m.b.t. reeds goedgekeurde maatschappelijke projecten, waarvan de uitvoering en de uitbetaling in de volgende boekjaren zal plaatsvinden	1.822.251

Eind 2008 werd door vier KBC Ancora-aandeelhouders voor rekening van KBC Ancora een minderheidsvordering ingeleid tegen haar statutaire zaakvoerder en Cera. De rechtbank van eerste aanleg in Leuven heeft op 24.10.2012 uitspraak gedaan en de vorderingen afgewezen. Op 13.03.2013 tekenden de eisers hoger beroep aan tegen deze uitspraak.

Aanvullend stelsel van rust- of overlevingspensioen

Op basis van bijdragen die de onderneming betaalt, wordt aan de personeelsleden een aanvullend rust- of overlevingspensioen verzekerd.

Aard en zakelijk doel van buitenbalans regelingen

Cera is lid van een btw-eenheid.

Betrekkingen met verbonden ondernemingen, geassocieerde ondernemingen en de andere ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat

		Verbonden ondernemingen	Geassocieerde ondernemingen
	2016	2015	2016 2015
Financiële vaste activa	1.441.796.702	1.105.981.464	378.349.337 337.843.838
Deelnemingen	1.441.796.702	1.105.981.464	378.349.337 337.843.838
Vorderingen	42.556	16.519	
Op hoogstens één jaar	42.556	16.519	
Schulden	2.823		331.451 76.354
Op hoogstens één jaar	2.823		331.451 76.354
Financiële resultaten			
Opbrengsten uit financiële vaste activa		60.515.071	
Realisatie van vaste activa			
Verwezenlijkte minderwaarden	12.319.603	20.871.453	

Financiële betrekkingen

	2016
Met de commissaris	
Bezoldiging van de commissaris	64.000

Verklaring met betrekking tot de geconsolideerde jaarrekening

De onderneming heeft een geconsolideerde jaarrekening en een geconsolideerd jaarverslag opgesteld en openbaar gemaakt.

Waarderingsregels

De waarderingsregels worden vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het Koninklijk Besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het wetboek van vennootschappen.

Het boekjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden geactiveerd vanaf 2500 euro en gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde. Op de aanschaffingswaarde wordt lineair afgeschreven aan 20% per jaar.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden geactiveerd vanaf 2500 euro en gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde.

Op de aanschaffingswaarde worden de volgende afschrijvingen toegepast:

- Gebouwen: 33 jaar
- Meubilair: 5 jaar

Kunstwerken worden volledig geactiveerd en niet afgeschreven. Bij eventuele beschadiging of andere waardedaling van het goed wordt een waardevermindering geboekt. Activa in aanbouw worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde en niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa zijn maatschappelijke rechten (aandelen) die in andere vennootschappen worden aangehouden om met deze laatste een duurzame en specifieke band te scheppen, om de onderneming in staat te stellen een invloed uit te oefenen op de oriëntatie van het beleid van deze ondernemingen.

Financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde, met toepassing van de methode van gewogen gemiddelde prijzen. De bijkomende kosten van aanschaffing van effecten worden onmiddellijk in resultaat genomen.

Financiële vaste activa mogen geherwaardeerd worden, wanneer de waarde ervan, bepaald in functie van hun nut voor de vennootschap, op vaststaande en duurzame wijze uitstijgt boven hun boekwaarde.

Waardeverminderingen worden aangelegd in geval van duurzame minderwaarde of ontwaarding, verantwoord door de toestand, de rendabiliteit of de vooruitzichten van de vennootschap waarin de aandelen worden aangehouden.

Waardeverminderingen worden teruggenomen in de mate waarin ze op het einde van het boekjaar hoger zijn dan wat vereist is volgens de actuele beoordeling van de minderwaarden waarvoor ze werden gevormd.

Vorderingen en schulden

Vorderingen en schulden worden opgenomen voor hun nominale waarde.

Waardeverminderingen worden geboekt indien voor het geheel of een gedeelte van een vordering onzekerheid bestaat over de betaling hiervan op de vervaldag.

Geldbeleggingen

Geldbeleggingen worden gewaardeerd tegen hun nominale waarde indien het een tegoed betreft bij een financiële instelling en op grond van hun aanschaffingswaarde indien het effecten betreft.

Aandelen worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde, met toepassing van de methode van gewogen gemiddelde prijzen.

De bijkomende kosten van aanschaffing van effecten worden onmiddellijk in resultaat genomen.

Waardeverminderingen worden geboekt indien de realisatiewaarde op balansdatum lager is dan de aanschaffingswaarde.

Waardeverminderingen worden teruggenomen in de mate waarin ze op het einde van het boekjaar hoger zijn dan wat vereist is volgens de actuele beoordeling van de minderwaarden waarvoor ze werden gevormd.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kapitaal, reserves en kapitaalsubsidies

Kapitaal, reserves en kapitaalsubsidies worden gewaardeerd op grond van hun nominale waarde.

Overige actief- en passiefbestanddelen

De overige actief- en passiefbestanddelen worden opgenomen tegen aanschaffingswaarde.

In 2016 namen meer dan **550** mensen deel aan diverse kennis- en vormingsactiviteiten in het kader van Cera Cooperative Academy.

Sociale balans

Nummer van het paritair comité dat voor de onderneming bevoegd is: **200**

Staat van de tewerkgestelde personen

Werknemers ingeschreven in het personeelsregister

	Voltijds	Deeltijds	Totaal (T) of totaal in voltijdse equivalenten (VTE)	
Tijdens het boekjaar en het vorige boekjaar	2016	2016	2016	2015
Gemiddeld aantal werknemers	32	16	44,1 (VTE)	38,9 (VTE)
<i>Mannen</i>	24	2	25,9 (VTE)	22 (VTE)
<i>Vrouwen</i>	8	14	18,2 (VTE)	16,9 (VTE)
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	48.604	16.814	65.418 (T)	58.317 (T)
<i>Mannen</i>	36.378	2.272	38.650 (T)	32.712 (T)
<i>Vrouwen</i>	12.226	14.542	26.768 (T)	25.605 (T)
Personeelskosten in euro	4.786.418	1.581.081	6.367.499 (T)	6.263.290 (T)
<i>Mannen</i>	3.938.652	296.000	4.234.651 (T)	4.004.922 (T)
<i>Vrouwen</i>	847.766	1.285.081	2.132.848 (T)	2.258.368 (T)

Op afsluitingsdatum van het boekjaar

	Voltijds 2016	Deeltijds 2016	2016 (VTE)
Aantal werknemers	34	15	45,2
Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
<i>Overeenkomst voor een onbepaalde tijd</i>	34	15	45,2
Volgens het geslacht en studieniveau			
<i>Mannen</i>	25	2	26,6
Secundair onderwijs	3		3,0
Hoger niet-universitair onderwijs	2		2,0
Universitair onderwijs	20	2	21,6
<i>Vrouwen</i>	9	13	18,6
Secundair onderwijs	1	1	1,5
Hoger niet-universitair onderwijs	4	7	9,1
Universitair onderwijs	4	5	8,0
Volgens de beroepscategorie			
<i>Directiepersoneel</i>	3		3,0
<i>Bedienden</i>	31	15	42,2

Uitzendkrachten

	Uitzendkrachten
Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen	1,0
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	1.949
Kosten voor de onderneming in euro	113.933

Tabel van het personeelsverloop tijdens het boekjaar

Ingetreden	Voltijds	Deeltijds	Totaal (VTE)
Aantal werknemers die tijdens het boekjaar werden ingeschreven in het personeelsregister	7		7,0
Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
<i>Overeenkomst voor een onbepaalde tijd</i>	7		7,0
Uitgetreden			
Aantal werknemers met een in het personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam	1		1,0
Volgens de aard van de overeenkomst			
<i>Overeenkomst voor een onbepaalde tijd</i>	1		1,0
Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst			
<i>Andere reden</i>	1		1,0

Inlichtingen over de opleidingen voor de werknemers tijdens het boekjaar

Totaal van de formele voortgezette opleidingsinitiatieven voor de werknemers ten laste van de werkgever

	Mannen	Vrouwen
Aantal betrokken werknemers	14	18
Aantal gevolgde opleidingsuren	317	268
Nettokosten voor de onderneming in euro	51.300	33.645
<i>waarvan brutokosten rechtstreeks verbonden met de opleiding</i>	52.363	33.845
<i>waarvan ontvangen tegemoetkomingen (in mindering)</i>	1.063	200

Commentaar bij de jaarrekening

Balans

Op balansdatum 2016 bedraagt het balanstotaal 1929,2 miljoen euro, een stijging met 397,4 miljoen euro ten opzichte van boekjaar 2015. Deze toename is de resultante van mutaties in diverse activa- en passivaposten waarvan de voornaamste hierna worden toegelicht.

Vaste activa

Materiële vaste activa

De materiële activa, met een totale boekwaarde van 17,6 miljoen euro, omvatten in hoofdzaak:

- terreinen en gebouwen voor 7,6 miljoen euro: percelen grond met opstaande gebouwen in Leuven en zakelijke rechten op onroerende goederen. Deze laatste hebben betrekking op parkeerplaatsen.
- kunst ten bedrage van 1,6 miljoen euro.
- activa in aanbouw voor 8,4 miljoen euro, betreffende kantoorgebouwen in Leuven.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa (boekwaarde 1820,4 miljoen euro) vormen het hoofdbestanddeel (ca. 94%) van de actiefzijde en bestaan nagenoeg uitsluitend uit de strategische deelnemingen in KBC Groep en in KBC Ancora.

Boekhoudkundige waardering van de KBC Groep- en de KBC Ancora-aandelen

Algemeen

Voor financiële vaste activa – die bij Cera in zeer belangrijke mate bestaan uit KBC Groep- en KBC Ancora-aandelen – worden waardeverminderingen aangelegd in geval van duurzame minderwaarde of ontwaarding.

Deze waardeverminderingen worden later teruggenomen in de mate waarin ze op het einde van het boekjaar hoger zijn dan wat vereist is volgens een actuele beoordeling van de voorheen aangelegde waardeverminderingen.

Aanleg van waardeverminderingen per 31.12.2008

In het voorjaar van 2009 was de Raad van Bestuur van oordeel dat er, gelet op de impact van de financiële crisis, sprake was van een duurzame minderwaarde of ontwaarding van de KBC Groep- en de KBC Ancora-aandelen in portefeuille, en dat er dus een waardevermindering op deze aandelen diende geboekt te worden.

De Raad van Bestuur hanteerde bij de aanleg van deze waardeverminderingen de eigenvermogenswaarde per KBC Groep-aandeel als objectief aanknopingspunt. Het zeer langetermijnkarakter van de deelneming van Cera in KBC Groep (rechtstreeks en onrechtstreeks via KBC Ancora) was daarbij een belangrijke overweging. Op 31.12.2008 bedroeg deze eigenvermogenswaarde 31,50 euro per KBC Groep-aandeel.

De gewogen gemiddelde boekwaarde van de KBC Groep-aandelen werd dan ook teruggebracht naar 31,50 euro per aandeel¹.

Hierbij werd een waardevermindering ten belope van 106,4 miljoen euro aangelegd. Door verkopen van KBC Groep-aandelen in de loop van 2013 werden reeds 65,9 miljoen euro waardeverminderingen teruggenomen.

¹ Door de intekening op 3,1 miljoen KBC Groep-aandelen in december 2012 verlaagde de gewogen gemiddelde netto-boekwaarde van de KBC Groep-aandelen vervolgens tot 30,36 euro per aandeel.

De gewogen gemiddelde boekwaarde van de KBC Ancora-aandelen werd teruggebracht van 44,98 euro naar 25,635 euro per aandeel², wat overeenkomt met de achterliggende eigenvermogenswaarde (op het niveau van KBC Groep) op 31.12.2008. Op dat moment vertegenwoordigde elk KBC Ancora-aandeel achterliggend immers 1,05 KBC Groep-aandelen en een schuld van 7,44 euro (25,635 euro = 31,50 euro x 1,05 – 7,44 euro).

Hierbij werd een waardevermindering ten belope van 921,7 miljoen euro aangelegd.

Per 31.12.2008 werd in totaal dus 1028,1 miljoen euro waardeverminderingen aangelegd op de KBC Groep- en KBC Ancora-aandelen in portefeuille.

(Gedeeltelijke) terugname van waardeverminderingen per 31.12.2016

De Raad van Bestuur is van oordeel dat de positieve evoluties op het niveau van KBC Groep een herbeoordeling vereisen van de in het verleden geboekte waardeverminderingen.

Om reden van consistentie wordt daarbij geopteerd om hetzelfde criterium te hanteren dat ook bij de aanleg van de waardeverminderingen werd gehanteerd, meer bepaald de (achterliggende) eigenvermogenswaarde per KBC Groep-aandeel. Op 31.12.2016 bedroeg deze 38,14 euro per KBC Groep-aandeel.

De gewogen gemiddelde initiële boekwaarde van de 11,1 miljoen KBC Groep-aandelen, die Cera in portefeuille heeft, bedraagt 34,00 euro per aandeel.

De netto-boekwaarde van deze KBC Groep-aandelen bedroeg 30,36 euro per aandeel.

Gezien de eigenvermogenswaarde van KBC Groep op 31.12.2016 hoger ligt dan de initiële boekwaarde, wordt de volledige waardevermindering teruggenomen, zodat de boekwaarde op balansdatum 34,00 euro per aandeel bedraagt.

Dit levert in 2016 een niet-recurrent financieel resultaat van 40,5 miljoen euro op.

De netto-boekwaarde van de KBC Ancora-aandelen, die Cera in portefeuille heeft, bedraagt:

- 25,36 euro per aandeel voor de 24,5 miljoen KBC Ancora-aandelen, die aangehouden worden als strategische langetermijninvestering;
- 25,635 euro per aandeel voor de 18,2 miljoen KBC Ancora-aandelen bestemd voor uitkering in natura, als scheidingsaandeel bij uittreding met D-aandelen.

De achterliggende eigenvermogenswaarde (op het niveau van KBC Groep) op 31.12.2016 bedraagt 33,55 euro per KBC Ancora-aandeel. Momenteel vertegenwoordigt elk KBC Ancora-aandeel achterliggend immers 0,99 KBC Groep-aandelen en een schuld van 4,21 euro (33,55 euro = 38,14 euro x 0,99 – 4,21 euro).

De waardeverminderingen op de KBC Ancora-aandelen worden gedeeltelijk teruggenomen, zodat de netto-boekwaarde toeneemt tot 33,55 euro.

Dit levert in 2016 een niet-recurrent financieel resultaat van 344,6 miljoen euro op, waarvan 200,5 miljoen euro op de aandelen die aangehouden worden als strategische investering op lange termijn en 144,1 miljoen euro op de aandelen die bestemd zijn voor uitkering als scheidingsaandeel bij uittreding met D-aandelen.

Samenzijn deze terugnames van waardeverminderingen goed voor een bedrag van 385,1 miljoen euro.³ Opgemerkt wordt dat dit een boekhoudkundige (positieve) resultaatcomponent is, waaraan geen enkele inkomende geldstroom verbonden is. Zonder dit niet-recurrent financieel resultaat zou Cera het boekjaar 2016 afsluiten met een negatief resultaat van 8,7 miljoen euro.

² Door de aankoop van 330.879 KBC Ancora-aandelen in 2009 daalde de gewogen gemiddelde boekwaarde van de KBC Ancora-aandelen, die aangehouden worden als strategische langetermijninvestering, vervolgens tot 25,36 euro per aandeel.

³ Daarnaast is er een terugname ten gevolge van uittredingen met D-aandelen voor een bedrag van 12,3 miljoen euro; zie verder onder de rubriek 'Terugname van waardeverminderingen op financiële vaste activa'.

KBC Groep-aandelen

Op balansdatum heeft Cera in totaal 11,1 miljoen KBC Groep-aandelen in portefeuille, ca. 2,66% van het totaal aantal uitstaande KBC Groep-aandelen.

De totale boekwaarde van de KBC Groep-aandelen bedraagt op balansdatum 378,3 miljoen euro. De waardeverminderingen op de KBC Groep-aandelen werden volledig teruggenomen voor een bedrag van 40,5 miljoen euro.

De boekwaarde per KBC Groep-aandeel werd daarbij verhoogd van 30,36 euro tot (de initiële boekwaarde van) 34,00 euro. De slotkoers van het KBC Groep-aandeel op 31 december 2016 bedroeg 58,83 euro. Op 26 april 2017 bedroeg de slotkoers 66,05 euro.

KBC Ancora-aandelen

De deelneming in KBC Ancora (42,7 miljoen aandelen) stemt overeen met ca. 54,51% van het totaal aantal uitstaande KBC Ancora-aandelen en bestaat uit twee componenten:

- KBC Ancora-aandelen die bestemd zijn voor uitkering in natura, als scheidingsaandeel bij uittreding met D-aandelen;
- KBC Ancora-aandelen die aangehouden worden als strategische investering op lange termijn.

De totale boekwaarde van de KBC Ancora-aandelen bedraagt op balansdatum 1.432,1 miljoen euro. Eind 2016 werd een gedeeltelijke terugname van de waardeverminderingen op de KBC Ancora-aandelen geboekt voor een totaal bedrag van 344,6 miljoen euro. Hiervan wordt 144,1 miljoen euro toegevoegd aan de bijzondere beschikbare reserves voor de KBC Ancora-aandelen die op termijn worden uitgekeerd als scheidingsaandeel bij uittreding met D-aandelen. Op balansdatum bedragen de resterende waardeverminderingen op de KBC Ancora-aandelen 484,8 miljoen euro.

De intrinsieke waarde van een KBC Ancora-aandeel komt overeen met 0,99-maal de koers van het KBC Groep-aandeel, verminderd met de netto-schuld per aandeel (4,21 euro). Op basis van de slotkoers van KBC Groep op 31 december 2016 (58,83 euro) bedroeg de intrinsieke waarde van een KBC Ancora-aandeel 54,03 euro. Op basis van de slotkoers van KBC Groep op 26 april 2017 (66,05 euro) bedroeg de intrinsieke waarde van een KBC Ancora-aandeel 61,18 euro.

KBC Ancora-aandelen bestemd voor uitkering

Het aantal KBC Ancora-aandelen op balansdatum bestemd voor uitkering in natura, als scheidingsaandeel bij toekomstige uittredingen met D-aandelen, wordt als volgt berekend:

Totaal aantal D-aandelen op balansdatum	4.335.408
Aantal KBC Ancora-aandelen per D-aandeel	x 4,2

Aantal KBC Ancora-aandelen bestemd voor uitkering in natura	18.208.714

Op balansdatum bedraagt de boekwaarde van deze 18,2 miljoen KBC Ancora-aandelen bestemd voor uitkering 610,9 miljoen euro.

KBC Ancora-aandelen gehouden als langetermijninvestering

Op balansdatum bezit Cera 24,5 miljoen KBC Ancora-aandelen die aangehouden worden als langetermijninvestering. De totale boekwaarde hiervan bedraagt 821,2 miljoen euro.

BRS Microfinance Coop

De deelneming in BRS Microfinance Coop (9682 aandelen) stemt overeen met een participatie van 70,21%. Tijdens boekjaar 2016 tekende Cera bijkomend in op 9273 aandelen voor een totaal bedrag van 9,3 miljoen euro. Op balansdatum bedraagt de boekwaarde van deze aandelen 9,7 miljoen euro. Tot eind 2015 beperkte de activiteit van BRS Microfinance Coop zich hoofdzakelijk tot de investering in 2 fondsen die op hun beurt investeren in microfinanciering. Vanaf 2016 wenst BRS Microfinance Coop de portefeuille te laten groeien. Dat gebeurt in eerste instantie met bijkomende middelen die afkomstig zijn van Cera en KBC Bank. Vanaf eind oktober 2016 stelde BRS Microfinance Coop het kapitaal eveneens open voor particuliere investeerders. Deze middelen worden sinds de tweede helft van 2016 stelselmatig geïnvesteerd volgens het goedgekeurde investeringsbeleid van BRS Microfinance Coop.

FWR Consult

Cera heeft een participatie in FWR Consult van 99% (198 aandelen), wat overeenstemt met een boekwaarde van 19.800 euro.

Andere financiële vaste activa

Deze aandelen betreffen maatschappelijke rechten in andere ondernemingen die weliswaar geen deelneming vormen, maar die wel het scheppen van een duurzame en specifieke band met die ondernemingen tot doel hebben (Credal en Hefboom). Op balansdatum bedraagt de boekwaarde van deze aandelen 0,2 miljoen euro.

Vlottende activa

De vlottende activa (91,2 miljoen euro) bestaan voornamelijk uit vorderingen op ten hoogste één jaar (9,1 miljoen euro) en liquide middelen (81,9 miljoen euro).

Vorderingen op ten hoogste één jaar

De vorderingen op ten hoogste één jaar omvatten enerzijds de handelsvorderingen ten belope van 0,1 miljoen euro en anderzijds de overige vorderingen voor een bedrag van 9 miljoen euro. Deze laatste hebben voornamelijk betrekking op de terug te vorderen belastingen van boekjaar 2015 en 2016 (8,6 miljoen euro, i.e. de ingehouden roerende voorheffing op de in die jaren ontvangen KBC Groep-dividenden) en de te ontvangen premie naar aanleiding van de restauratie van de gebouwen in Leuven (0,4 miljoen euro).

Geldbeleggingen

De geldbeleggingen hebben in hoofdzaak betrekking op een deelneming in METALogic NV (0,1 miljoen euro).

Liquide middelen

De liquide middelen bedragen op balansdatum 81,9 miljoen euro. Het betreft de saldi van spaar- en bankrekeningen.

Overlopende rekeningen

De overlopende rekeningen ten belope van 0,1 miljoen euro hebben betrekking op over te dragen kosten (ontvangen facturen in de loop van boekjaar 2016 die betrekking hebben op boekjaar 2017).

Eigen vermogen

Kapitaal

Op balansdatum bedraagt het kapitaal 583,8 miljoen euro. De samenstelling en de evolutie hiervan over de periode 31.12.2014 – 31.12.2016 is als volgt:

(in miljoenen euro)	2016	2015	2014
B-kapitaal	57,2	58,9	61,4
C-kapitaal	54,5	54,5	54,5
D-kapitaal	80,6	83,7	89,0
E-kapitaal	391,4	328,0	305,9
Totaal	583,8	525,1	510,9

Per 31.12.2016 telde Cera 388.732 vennoten (t.o.v. 389.676 vennoten per einde 2015).

Reserves

De rubriek 'reserves' bedraagt 1255,6 miljoen euro en bestaat uit de volgende componenten.

Wettelijke reserve

Deze reserve (3,9 miljoen euro) bedraagt meer dan 10% van het vaste gedeelte van het kapitaal en vertoont geen bewegingen ten opzichte van het vorige boekjaar. Er werden immers geen toevoegingen of terugnemingen van deze reserve gedaan.

Beschikbare reserves

In 2001 werd een 'bijzondere beschikbare reserve' aangelegd uit de beschikbare reserves van Cera om aan te geven dat de D-aandeelhouders, via de uitkering van KBC Ancora-aandelen, recht hebben op een deel van de beschikbare reserves.

In het boekjaar 2016 bedraagt de afname van de 'bijzondere beschikbare reserve' ten gevolge van uittredingen met D-aandelen 15 miljoen euro.

Naar aanleiding van de terugname van de waardeverminderingen op de KBC Ancora-aandelen, zoals geschetst onder de rubriek 'Financiële vaste activa', wordt via de resultaatverwerking een bedrag van 144,1 miljoen euro toegevoegd aan de bijzondere beschikbare reserves m.b.t. de op termijn uit te keren KBC Ancora-aandelen (bij uittreding met D-aandelen).

Op afsluitdatum bedraagt het saldo van de 'bijzondere beschikbare reserve' 530,3 miljoen euro.

Bij uittreding met D-aandelen hebben de vennoten tevens recht op een gekapitaliseerd dividendoverschot (afgekort: GDO). Dit komt tot uiting via de 'GDO-reserve'. In de loop van het boekjaar 2016 werd er 11,7 miljoen euro GDO uitgekeerd aan uittredende D-vennoten. Op balansdatum bedraagt het GDO (na resultaatverwerking) 69,92 euro per D-aandeel. Boekhoudkundig wordt dit tot uitdrukking gebracht door via de resultaatverwerking een toevoeging aan de GDO-reserve te boeken van 5,7 miljoen euro.

Op balansdatum bedraagt de GDO-reserve voor uittredende D-vennoten 303,1 miljoen euro wat overeenstemt met 4.335.408 D-aandelen waarvoor zowel KBC Ancora-aandelen (4,2 per D-aandeel) als het GDO (op balansdatum 69,92 euro per D-aandeel) worden uitgekeerd.

De 'gewone beschikbare reserve' neemt toe met 213,2 miljoen euro (tot 418,3 miljoen euro) door de verwerking van de winst van het boekjaar.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de evolutie van het GDO per aandeel en van de GDO-reserve.

	Saldo 2016	2016		Saldo 2015
		Aanwending	Toevoeging	
GDO per D-aandeel (in euro)	69,92		+1,26	68,66
GDO-reserve (in miljoenen euro)	303,1	-11,7	+5,7	309,2
Aantal uitstaande D-aandelen	4.335.408			4.503.565

Op balansdatum zijn de reserves dus als volgt samen te vatten:

(in miljoenen euro)	2016	2015	2014
Wettelijke reserve	3,9	3,9	3,9
Beschikbare reserves	1.251,8	915,5	910,4
• Bij uittreding D-aandelen	833,4	710,4	722,7
– bijzondere beschikbare reserve	530,3	401,2	426,5
– GDO-reserve	303,1	309,2	296,2
• Gewone beschikbare reserve	418,3	205,1	187,7
Totaal	1.255,6	919,4	914,2

Kapitaalsubsidies

Het betreft subsidies van de overheid met het oog op investeringen in vaste activa, meer bepaald de premie naar aanleiding van de restauratie van de gebouwen in Leuven voor een bedrag van 0,6 miljoen euro.

Schulden

De schulden bedragen 89,2 miljoen euro, een stijging met 1,8 miljoen euro ten opzichte van het jaar voordien. De schulden hebben hoofdzakelijk betrekking op:

Schulden op meer dan één jaar

Schulden die binnen het jaar vervallen

In december 2012 steunde Cera de kapitaalverhoging van KBC Groep door inschrijving op 3,1 miljoen nieuwe KBC Groep-aandelen voor een bedrag van 65,9 miljoen euro, waarvoor zij financiering aantrok buiten de KBC-groep. Deze 3,1 miljoen aandelen werden daarbij in pand gegeven aan de kredietverstrekker. Deze lening komt op vervaldatum in december 2017.

Handelsschulden

De handelsschulden ten belope van 3,8 miljoen euro hebben betrekking op ontvangen maar nog niet betaalde facturen (0,8 miljoen euro) alsook de geraamde, niet ontvangen facturen, met betrekking tot de voorbije boekjaren (3,1 miljoen euro).

Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten

De schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten (1,9 miljoen euro) betreffen enerzijds de nog verschuldigde bedrijfsvoorheffing met betrekking tot de loonverwerking van december 2016 (0,2 miljoen euro) en btw (0,1 miljoen euro) en anderzijds het vakantiegeld en de premies met betrekking tot boekjaar 2016, die in de loop van de volgende boekjaren worden uitgekeerd (1,7 miljoen euro).

Overige schulden

De overige schulden (17,2 miljoen euro) bestaan uit:

- het te betalen coöperatief dividend over boekjaar 2016 aan 2,5% (13,5 miljoen euro).
- schulden m.b.t. maatschappelijke dienstverlening van Cera, waarvan de betaling in de toekomst plaatsvindt (3,2 miljoen euro).
- schuld m.b.t. de aankoop van bijkomende parking (0,4 miljoen euro).
- nog niet uitgekeerde dividenden uit het verleden (0,1 miljoen euro).

Overlopende rekeningen

De overlopende rekeningen ten belope van 0,4 miljoen euro hebben betrekking op toe te rekenen kosten (pro rata rente van de financiële schulden) en over te dragen opbrengsten (opbrengsten die in de loop van boekjaar 2016 werden geïnd, maar betrekking hebben op boekjaar 2017).

Resultatenrekening

De te bestemmen winst van het boekjaar bedraagt 376,5 miljoen euro. Dit is het saldo van 412,5 miljoen euro opbrengsten en 36 miljoen euro kosten. Hierna wordt dieper ingegaan op de evolutie van de opbrengsten en kosten.

Opbrengsten

Aangezien Cera rechtstreeks en onrechtstreeks (via KBC Ancora) de belangrijkste aandeelhouder is van KBC Groep, en dit nagenoeg haar enige actief vormt, komt het grootste deel van haar inkomsten uit haar participaties.

De opbrengsten hebben dus voornamelijk betrekking op:

Opbrengsten uit financiële vaste activa

De opbrengsten uit financiële vaste activa betreffen dividendopbrengsten (11,1 miljoen euro).

	Aantal aandelen op dividenddatum	Dividend/aandeel in euro	Totaal in euro
KBC Groep	11.127.166	1,00 ⁴	11.127.166,00

KBC Ancora keerde in 2016 geen dividend uit.

Opbrengsten uit vlottende activa

De opbrengsten uit vlottende activa (0,1 miljoen euro) omvatten de rente van de spaarrekeningen.

Opbrengsten uit geleverde diensten

De opbrengsten uit geleverde diensten (1,5 miljoen euro) betreffen hoofdzakelijk de aanrekening aan de vennoten van een deel van de kostprijs van de producten en diensten die via het magazine CeraSelect en via de website worden aangeboden.

Andere lopende opbrengsten

De andere lopende opbrengsten (2,3 miljoen euro) betreffen enerzijds opbrengsten uit de aanrekening van prestaties die Cera levert aan KBC Ancora in het kader van een

⁴ Op 18 november 2016 betaalde KBC Groep een interim-dividend van 1 euro per aandeel. Het slotdividend van 1,80 euro per aandeel (onder voorbehoud van goedkeuring door de Algemene Vergadering) zal uitgekeerd worden op 11 mei 2017.

kostendelende overeenkomst (1,7 miljoen euro). Bij het opstellen van deze overeenkomst werden verrekenleutels bepaald die jaarlijks geëvalueerd en eventueel aangepast worden. Anderzijds betreffen het terugnames van provisies van de voorbije boekjaren (0,1 miljoen euro), overige bedrijfsopbrengsten (0,2 miljoen euro) en bijdragen van externe partners in het kader van maatschappelijke dienstverlening (0,4 miljoen euro). Deze laatste opbrengsten betreffen voornamelijk acties en structurele projecten rond het thema 'Duurzame mobiliteit' en acties inzake duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste

De terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa bedraagt in totaal 397,5 miljoen euro en heeft betrekking op de terugname van waardeverminderingen op KBC Groep- en KBC Ancora-aandelen.

De waardeverminderingen op de KBC Groep-aandelen werden volledig teruggenomen voor een totaal van 40,5 miljoen euro. De boekwaarde per KBC Groep-aandeel werd daarbij verhoogd van 30,36 euro tot (de initiële boekwaarde van) 34,00 euro.

De terugname van de waardeverminderingen van KBC Ancora-aandelen bestaat:

- enerzijds uit een terugname ten gevolge van uittredingen met D-aandelen (705.703 stuks in 2016) voor een bedrag van 12,3 miljoen euro. Op 31.12.2008 reduceerde Cera de gemiddelde boekwaarde van haar participatie in KBC Ancora tot 25,635 euro per KBC Ancora-aandeel door de aanleg van waardeverminderingen. Bij uittreding met D-aandelen ontvangt een vennoot 4,2 KBC Ancora-aandelen per D-aandeel en dient de geboekte waardevermindering op deze aandelen teruggenomen te worden. Tegelijkertijd wordt eenzelfde bedrag aan minderwaarden bij realisatie van financiële vaste activa geboekt (12,3 miljoen euro). Per saldo hebben uittredingen met D-aandelen dus geen impact op het resultaat van Cera (zie ook 'Kosten');
- en anderzijds uit een gedeeltelijke terugname van de waardeverminderingen op de KBC Ancora-aandelen voor een totaal van 344,6 miljoen euro (toename van de netto-boekwaarde per KBC Ancora-aandeel tot 33,55 euro).

Kosten

Kosten van schulden

De kosten van schulden (2,7 miljoen euro) betreffen intrestlasten op de financiële schulden.

Diensten en diverse goederen

De kosten voor diensten en diverse goederen (14,6 miljoen euro) worden gevormd door de volgende subrubrieken:

- *algemene werkingskosten*: (3,2 miljoen euro): de voornaamste kosten in deze rubriek hebben betrekking op: huur van het gebouw, logistieke en informatica-infrastructuur via de kostendelende structuur met KBC, het wagenpark, erelonen advocaten, vergoedingen van de leden van het Comité van Dagelijks Bestuur en premies voor de bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering.
- *kapitaal- en vennotenadministratie*: (1,8 miljoen euro): de kosten van de kapitaal- en vennotenadministratie omvatten voornamelijk de vergoedingen die betaald worden aan de loketbanken (KBC en CBC) voor het administratieve beheer van de vennotenrekeningen (1 miljoen euro) en voor de uitgifte van E-aandelen (0,7 miljoen euro).
- *vennotenvoordelen*: (4,4 miljoen euro): het betreft hoofdzakelijk de uitgaven van Cera in de voordelen voor de vennoten via het magazine CeraSelect en via de website. De bijdrage van de vennoten bedraagt, zoals eerder aangegeven, 1,5 miljoen euro (zie 'Opbrengsten').

- *maatschappelijke dienstverlening*: (3,1 miljoen euro): dit omvat in hoofdzaak de rechtstreekse financiële steun van Cera aan maatschappelijke projecten op regionaal, suprareginaal, nationaal en internationaal vlak. Voor meer gedetailleerde informatie over de maatschappelijke dienstverlening verwijzen we naar de website van Cera.
- *communicatie*: (2,2 miljoen euro): onder deze rubriek worden alle kosten opgenomen die te maken hebben met de communicatie naar de vennoten en belangstellende derden. Ze omvat onder meer de kosten van de magazines CeraScoop en CeraSelect, de jaarvergadering, de adviesstructuur en campagnes in het kader van de lopende emissie.

Personeelskosten

Op afsluitingsdatum bedraagt het personeelsbestand 49 personeelsleden of 45,2 voltijdse equivalenten. De personeelskosten bedragen 6,4 miljoen euro en bestaan uit volgende componenten:

- bezoldigingen: 4,4 miljoen euro
- RSZ werkgever: 1,2 miljoen euro
- groepsverzekering: 0,6 miljoen euro
- diverse personeelskosten: 0,2 miljoen euro

Onder bezoldigingen wordt in hoofdzaak verstaan maandloon, premies, vakantiegeld, 13de maand en voordelen van alle aard.

De diverse personeelskosten omvatten onder andere:

- bijdrage werkgever in de maaltijdcheques
- diverse kosten eigen aan de werkgever
- hospitalisatieverzekering

Voor meer gedetailleerde informatie over de personeelsbezetting verwijzen we naar de sociale balans.

Minderwaarden

Minderwaarden bij realisatie van financiële vaste activa (12,3 miljoen euro): het betreft gerealiseerde minderwaarden naar aanleiding van de uitkering in natura van KBC Ancora-aandelen ten gevolge van uittredingen met D-aandelen (zie ook 'Opbrengsten' - Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa). Zoals vermeld hebben uittredingen met D-aandelen per saldo geen effect op het resultaat van Cera.

Resultaatverwerking

De te bestemmen winst het boekjaar bedraagt 376,5 miljoen euro. De zaakvoerder stelt volgende resultaatverwerking voor:

- toevoeging aan de GDO-reserve ten belope van 5,7 miljoen euro
- toevoeging aan de gewone beschikbare reserve ten belope van 213,2 miljoen euro
- toevoeging aan de bijzondere beschikbare reserve ten belope van 144,1 miljoen euro
- vergoeding van het kapitaal van de vennoten voor 13,5 miljoen euro, wat overeenkomt met een dividendpercentage van 2,5%. De berekening van het dividend gebeurt voor de diverse aandelencategorieën overeenkomstig artikel 29 van de statuten. De uitkering van het coöperatieve dividend is voorzien op 14 juni 2017.

Na de resultaatverwerking bedraagt de beschikbare reserve 1251,8 miljoen euro en is als volgt samengesteld:

- bijzondere beschikbare reserve: 530,3 miljoen euro
- GDO-reserve: 303,1 miljoen euro
- gewone beschikbare reserve: 418,3 miljoen euro

Bijkomende informatie

Er werden geen werkzaamheden uitgevoerd op het gebied van onderzoek en ontwikkeling. De vennootschap heeft geen bijkantoren.

Er hebben zich geen belangrijke gebeurtenissen voorgedaan na het einde van het boekjaar. De activa van Cera bestaan nagenoeg uitsluitend uit een directe en indirecte participatie in KBC Groep (via KBC Ancora). De waarde van de activa van Cera, evenals haar resultaten, worden dan ook in belangrijke mate beïnvloed door de evoluties met betrekking tot de KBC-groep.

Juridische procedure

In december 2008 werd door vier KBC Ancora-aandeelhouders een minderheidsvordering ingeleid tegen de statutair zaakvoerder van KBC Ancora en tegen Cera. De eisers betwistten de aankoop van 2,3 miljoen KBC Groep-aandelen door KBC Ancora in maart 2007, die plaats vond in het kader van de splitsing van haar aandelen. Ze betwistten eveneens de aankoop van 3,9 miljoen KBC Groep-aandelen die KBC Ancora medio 2007 verrichtte om samen met Cera de 30%-drempel in KBC Groep te overschrijden in het kader van de Wet van 1 april 2007 op de openbare overnameaanbiedingen, die op 1 september 2007 in werking trad. Hun verzoek strekte er in hoofdzaak toe om de aangekochte aandelen tegen aanschaffingsprijs te laten overnemen door de verweerders.

Bij vonnis van 24 oktober 2012 heeft de rechtbank van Eerste Aanleg te Leuven de vorderingen van de eisers integraal afgewezen.

Op 13 maart 2013 tekenden eisers hoger beroep aan tegen deze uitspraak.

De statutaire zaakvoerder is ervan overtuigd dat deze verrichtingen op een correcte manier zijn tot stand gekomen en uitgevoerd en ziet dan ook het verloop van de procedure met volle vertrouwen tegemoet.

Verslag van de commissaris

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van Cera CVBA over het boekjaar afgesloten op 31 december 2016

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons verslag over de jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2016, zoals hieronder gedefinieerd, en omvat tevens ons verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen.

Verslag over de jaarrekening - Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de jaarrekening van Cera CVBA ("de Vennootschap") over het boekjaar afgesloten op 31 december 2016, opgesteld in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel. Deze jaarrekening omvat de balans op 31 december 2016, de resultatenrekening voor het boekjaar afgesloten op die datum, evenals de toelichting. Het balanstotaal bedraagt EUR 1.929.212.790,15 en de resultatenrekening sluit af met een winst van het boekjaar van EUR 376.476.542,73.

Verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan voor het opstellen van de jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor het implementeren van een interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van een jaarrekening die geen afwijkingen van materieel belang bevat, die het gevolg zijn van fraude of van fouten.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals deze in België werden aangenomen, uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen en uitvoeren om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de interne beheersing van de Vennootschap in aanmerking die relevant is voor het opstellen door de Vennootschap van de jaarrekening, die een getrouw beeld geeft, teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Vennootschap. Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde waarderingsregels en van de redelijkheid van door het bestuursorgaan gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van de presentatie van de jaarrekening als geheel.

Wij hebben van de verantwoordelijken en van het bestuursorgaan van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel zonder voorbehoud te baseren.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Vennootschap op 31 december 2016 evenals van haar resultaten voor het boekjaar eindigend op die datum, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag, het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook van het naleven van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten van de Vennootschap.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften na te gaan. Op grond hiervan doen wij de volgende bijkomende verklaringen die niet van aard zijn om de draagwijdte van ons oordeel over de jaarrekening te wijzigen:

- Het jaarverslag, opgesteld overeenkomstig de artikelen 95 en 96 van het Wetboek van vennootschappen en neer te leggen overeenkomstig artikel 100 van het Wetboek van vennootschappen, behandelt, zowel qua vorm als qua inhoud, de door de wet vereiste inlichtingen, stemt overeen met de jaarrekening en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.
- De sociale balans, neer te leggen overeenkomstig artikel 100 van het Wetboek van vennootschappen, behandelt, zowel qua vorm als qua inhoud, de door de wet vereiste inlichtingen en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties op basis van de informatie waarover wij beschikken in ons controledossier.
- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd overeenkomstig de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen zijn gedaan of genomen.

Brussel, 28 april 2017

KPMG Bedrijfsrevisoren

Commissaris

vertegenwoordigd door

Olivier Macq

Bedrijfsrevisor

Meer dan **15%** van de mensen heeft te maken met een vorm van beperking. Cera ondersteunt diverse initiatieven die mensen met een beperking, hun naasten en zorgverleners versterken zodat ze een volwaardige plek in de samenleving krijgen.

Colofon

Cera CVBA

Zetel: Mgr. Ladeuzeplein 15, 3000 Leuven
Tel. 0800 623 40 - info@cera.be - www.cera.be

Cera is onder meer lid van:

De Internationale Raiffeisen Unie (IRU)
Het Belgian Governance Institute (GUBERNA)
De Nationale Raad voor de Coöperatie (NRC)

Erkenning Nationale Raad
voor de Coöperatie

Cera is een erkende coöperatieve vennootschap.

Coöperaties zijn van nature voorlopers in maatschappelijk verantwoord ondernemen. De erkenning geldt als garantie dat Cera werkt met inachtneming van de coöperatieve principes en waarden.

Kernredactie

Jan Bergmans
Luc De Bolle
Sofie Donneaux
Els Lefèvre
Greet Leynen
Ann Thoelen
Lieven Vandeputte
Hannelore Vandezande
Kristof Van Gestel
Matthieu Vanhove

Het cijfergedeelte werd gecoördineerd door Els Lefèvre en Ann Thoelen.

Eindredactie en coördinatie

Greet Leynen

Opmaak

Raf Berckmans

Druk en afwerking

L.capitan, Ruddervoorde

Fotografie

Johan Van Droogenbroeck: foto op p. 42 en 56 (Ontmoetingsdag Antwerpen 22.10.2016)
Koen Broos: foto's op p. 10 (Carrefour asbl en op p. 72 (Huppeldepup vzw)
Isabel Corthier: foto op p. 24 (Josephine)
Steven Richardson: foto op p. 4 (Public à l'oeuvre)
Raf Berckmans: foto op p. 27 (Raad van Bestuur)
De foto's op de cover zijn van deelnemers aan de Cera-fotowedstrijd 2016.

Verantwoordelijke uitgever

Hilde Talloen, Cera CVBA, Mgr. Ladeuzeplein 15 - 3000 Leuven
Ondernemersnummer RPR Leuven BTW BE 0403.581.960

Het Jaarverslag van Cera is beschikbaar in het Nederlands en het Frans en is ook downloadbaar op www.cera.be.

In geval van afwijking of interpretatieverschillen is enkel de Nederlandstalige versie juridisch bindend.

KERNCIJFERS 2016

Financieel

Participatie in KBC Groep	2,66%
Participatie in KBC Ancora	54,51%
Eigen vermogen (in euro)	1.839.987.612
Resultaat van het boekjaar (in euro)	376.476.543
Coöperatief dividend	2,5%

Inspraak

Aantal vennoten per 31.12.2016	388.732
Aantal RAR-leden (Regionale Adviesraad)	889
Aantal RDB-leden (Réunion des Bureaux)	16
Aantal NAR-leden (Nationale Adviesraad)	180
Aantal leden Raad van Bestuur	21
Aantal aanwezigen Algemene Vergadering 04.06.2016	1534
Aanwezigheden RAR	80%
Aanwezigheden NAR 29.04.2016	81%
Aanwezigheden NAR 25.11.2016	86%
Aanwezigheden RDB	79%
Aanwezigheden Raad van Bestuur	99%

Maatschappelijke dienstverlening (in euro)

Totale projectsteun (*)	2.644.044
waarvan	
Regionaal	814.551
Suprareginaal	87.521
Overige	20.485
Nationaal	1.721.487
*Bijdrage hierin vanwege externe partners	252.000
Projectsteun internationale projecten (via BRS VZW)	203.601
Adviesverlening en vorming BRS vzw	104.550
Aantal regionale projecten (RAR)	434
Aantal supraregionale projecten (RDB)	11
Aantal lopende nationale projecten	80
Aantal internationale projecten (via BRS VZW)	11
Aantal adviesopdrachten Cera Coopburo	34

Vennotenvoordelen

Respons thema voorjaar	16%
Respons thema najaar	25%

Cera. Samen investeren in welvaart en welzijn.

Samen met zo'n 400.000 vennoten investeren we in onze samenleving en bouwen we aan een sterke coöperatie. Door de krachten te bundelen creëren we samen economische en maatschappelijke meerwaarde:

- we zorgen als belangrijke aandeelhouder voor sterke fundamenten van KBC Groep
- we realiseren positieve impact in onze samenleving
- onze vennoten genieten van unieke voordelen

Geïnspireerd door de coöperatieve waarden van F.W. Raiffeisen vormen samenwerking, solidariteit en respect voor iedereen al 125 jaar de basis voor ons ondernemerschap.

Cera, diep geworteld, breed vertakt

Cera CVBA
Mgr. Ladeuzeplein 15, 3000 Leuven
Tel.: 0800 623 40
info@cera.be - www.cera.be

